

TAŞKENT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

ÖZBEKİSTAN ÜLKE RAPORU 2025

Taşkent Ticaret Müşavirliği

İçindekiler

COĞRAFI KONUMU	3
BÖLGESEL YAPISI VE NÜFUSU	3
SİYASİ VE İDARİ YAPISI	4
Yasama	4
Yürütme	5
GENEL EKONOMİK DEĞERLENDİRME	6
Özbekistan'ın Gayri Safi Yurtiçi Hasılası	6
Makroekonomik Göstergeler	9
Yapısal Reformlar	9
Sanayi Üretimi	11
Tarımsal Üretim	13
Yatırımlar	14
Özbekistan'ın Kamu-Özel Ortaklığı (PPP) Projeleri	19
İnşaat	19
Hizmetler	21
DIŞ TİCARET	23
ULAŞIM ALTYAPISI	27
Demiryolu	28
Karayolu	29
Havayolu	29

Kaynak: Bu raporun hazırlanmasında çoğunlukla Özbekistan İstatistik Komitesi'nin resmi verilerinden faydalanılmıştır. Farklı bir kaynaktan yararlanıldığı durumlarda ise ilgili bölümlerde kaynakları belirtilmiştir.

COĞRAFI KONUMU

Orta Asya'nın kalbinde yer alan Özbekistan Cumhuriyeti yaklaşık 450 bin km²'lik bir yüzölçümüne sahiptir. Ülke, güneybatıdaki Ceyhun (Amuderya) ve kuzeydoğudaki Seyhun (Sirderya) nehirleri arasında yer almakta olup, topraklarının uzunluğu batıdan doğuya 1.425 km, kuzeyden güneye ise 930 km'dir.

Özbekistan, kuzey ve kuzey doğuda Kazakistan, doğu ve güneydoğuda Kırgızistan ve Tacikistan, batıda Türkmenistan ve güneyde Afganistan ile sınır komşusudur. Ülke sınırının toplam uzunluğu 7.090 km'dir. Afganistan ile sınırı 143 km, Kazakistan ile 2.356 km, Kırgızistan ile 1.476 km, Tacikistan ile 1.283 km ve Türkmenistan ile 1.831 km'dir.

Ülke topraklarının yaklaşık beşte dördü ovalardan oluşmaktadır. Bunlardan en büyüğü ülkenin kuzey batısında yer alan Turan ovasıdır. Topraklarının %46'sı yayla ve bozkırlardan ve %41'i de çöl ve diğer arazi tiplerinden oluşan Özbekistan'ın toplam kara alanlarının %3'ü orman ve koruluk, %10'u ise tarıma elverişlidir. Ekilebilir alanların yaklaşık %95'i sulanabilmektedir. Bu özelliği ile Özbekistan, Orta Asya Cumhuriyetleri arasında en iyi sulu tarım yapılabilen ülke konumundadır.

Ülkenin doğusu ve kuzey doğusu Tanrı ve Pamir Dağlarının sırtlarında yer alır ve 4.643 m ile ülkenin en yüksek yeri burasıdır. Doğudan batıya ve güneye gidildikçe yükseklik azalır. Ülkede bulunan birçok vadiden en büyüğü, ülkenin güney doğusunda yer alan 370 km uzunluğunda ve 190 km genişliğindeki Fergana Vadisidir. Ülkenin kuzey orta bölümünde dünyanın en büyük çöllerinden birisi olan Kızıl Kum çölü bulunmaktadır.

BÖLGESEL YAPISI VE NÜFUSU

TAŞKENT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Özbekistan 12 bölge (viloyat) ve Özbekistan’a bağlı özerk bir cumhuriyet olan Karakalpakistan Cumhuriyeti’nden oluşmaktadır. Ayrıca, Taşkent bağımsız şehir statüsündedir. 1 Ocak 2025 itibarıyla Özbekistan’ın nüfusu 37,5 milyon kişidir.

Bölge	Merkez	Nüfus (milyon)
Andican	Andican	3,5
Buhara	Buhara	2,1
Cizzak	Cizzak	1,5
Kaşkaderya	Karşi	3,6
Navoi	Navoi	1,1
Namangan	Namangan	3,1
Semerkant	Semerkant	4,3
Surhanderya	Tirmiz	2,9
Sirderya	Gulistan	1
Taşkent	Taşkent	3,1
Taşkent Şehri		3,1
Fergana	Fergana	4,2
Harezm	Urgenç	2
Karakalpakistan Cumhuriyeti	Nukus	2

1 Ocak 2025 itibarıyla, nüfusun yaklaşık %51 şehirlerde yaşamaktadır. Genç bir nüfusa sahip olan Özbekistan’ın çalışma çağındaki nüfusunun toplam nüfus içindeki oranı %57, genç nüfusun oranı %32 ve yaşlı nüfusun oranı ise %11 seviyesindedir.

SİYASİ VE İDARİ YAPISI

Yasama

Özbekistan Cumhuriyeti’nin yasama organı olan **Âli Meclis (Oliy Majlis)**, bağımsızlığından sonraki dönemde tek kamaralı olarak görev yapmıştır. Aralık 2004’te yapılan değişiklik ile çift meclis yasama sistemine geçilmiştir.

Âli Meclis ya da Yüksek Meclis, 100 üyeli **Senato** (üst kamara) ile 150 üyeli **Yasama Meclisi**’nden (alt kamara) oluşur.

Senato, bölgesel temsil esasına göre seçilen 100 senatörden oluşur. Karakalpakistan Cokarı Kengesi (Yerel Meclis), 12 vilayet ve Taşkent Şehrine bağlı şehir ve ilçe meclislerine seçilen yerel meclis vekilleri tarafından yapılan ortak toplantılarda, gizli oylama ile 6’şar kişi (toplam 84) Senatör olarak belirlenmektedir. Geriye kalan 16 senatör ise, Cumhurbaşkanı tarafından bilim, sanat, edebiyat, ekonomi ve diğer alanlarda önemli konuma sahip, saygın kişiler arasından atanmaktadır.

Senatörlerin görev süresi beş yıl olup, yeni Senato oluşturuluncaya kadar görevlerine devam ederler. Senato’da bölgesel, siyasi ve diğer esaslara dayalı gruplar oluşturulamaz. Seçim günü 25 yaşını doldurmuş, beş yıl daimi olarak ikamet eden Özbek vatandaşları senatör olma hakkına sahiptir.

TAŞKENT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Dokunulmazlık hakkına sahip olan Senato üyeleri, suçlanamaz, gözaltına alınamaz ve yargılanamazlar. Senato’da daimi olarak görev yapacak senatör sayısı toplam üyenin dörtte birini geçemez ve daimi çalışacak senatörler bilimsel ve pedagojik faaliyetin dışında ücret karşılığı herhangi bir gelir getirici işle meşgul olamazlar.

Yasama Meclisi, dar bölge seçim sistemine göre siyasi partilerin katıldığı oylamalar sonucunda seçilen milletvekillerinden oluşmaktadır. 135 milletvekili siyasi partilerden seçim sonucuna göre belirlenmekte iken, daha önce belirlenen 15 sandalye ise Özbekistan Ekoloji Hareketi’ne verilmektedir.

Görev süresi beş yıl olan Meclis, bir sonraki Meclis oluşuncaya kadar görevine devam etmektedir. Seçim günü 25 yaşını doldurmuş olan ve en az beş yıl süreyle Özbekistan’da daimi ikamet eden Özbek vatandaşları milletvekili seçilme hakkına sahiptir. Milletvekilleri bilimsel ve pedagojik faaliyetin dışında ücret karşılığı başka bir faaliyette bulunamamaktadır.

Yürütme

Özbekistan Cumhuriyeti, bağımsızlığının ilk yıllarında demokratik sistemi yerleştirmek için çok partili sisteme geçilmesine yönelik olarak alternatif partilerin kurulmasına ilişkin gerekli düzenlemeleri hayata geçirmiş ve ilk çok partili demokratik seçimler Aralık 1994’te gerçekleştirilmiştir.

Bakanlar Kurulu, Özbekistan Cumhuriyeti’nin yürütme organıdır ve başbakan, 4 başbakan yardımcısı ve 21 bakandan oluşmaktadır. Karakalpakistan Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Başkanı da Bakanlar Kurulu üyeleri arasında yer almaktadır. Bakanlar Kurulu, Cumhurbaşkanı ve Âli Meclis’e (Yasama Meclisi ve Senato) karşı sorumludur.

Bakanlar Kurulu, seçimlerin ardından kurulan yeni Yüksek Meclis’e istifasını sunar. Yeni yapılan genel seçimlerin ardından başbakan adayı, Yasama Meclisi’nde en çok sandalyeye sahip siyasi parti veya eşit sayıda sandalyeye sahip birkaç siyasi parti tarafından önerilir. Cumhurbaşkanı önerilen başbakan adayını inceledikten sonra 10 günlük süre içerisinde Yasama Meclisi ve Senato onayına sunar. Başbakan adayı, milletvekilleri ve senatörlerin toplam sayısının yarısından fazlasının destek oyu ile onaylanmış sayılır. Bakanlar Kurulu üyeleri başbakan tarafından önerilir ve Cumhurbaşkanı tarafından onaylanır.

Başbakan ile Yasama Meclisi arasında devamlı anlaşmazlık olması durumunda, Yasama Meclisi milletvekilleri toplam sayısının en az üçte ikisi tarafından Cumhurbaşkanı’na sunulan öneri çerçevesinde, Yüksek Meclis’in alt ve üst kanadının ortak oturumunun gündemine başbakana güvensizlik oyu verilmesi konusu getirilir. Başbakana güvensizlik oyu, milletvekilleri ile senatörlerin toplam sayısının en az üçte ikisinin oy vermesi durumunda geçerli olacaktır.

Bu durumda, Cumhurbaşkanı başbakanın görevinden alınmasına ilişkin karar alır. Bakanlar Kurulu da başbakan ile birlikte istifa eder. Yeni başbakan adayı Cumhurbaşkanı tarafından Yüksek Meclisi Yasama Meclisi’ndeki siyasi parti meclis gruplarıyla ilgili istişareler yapıldıktan

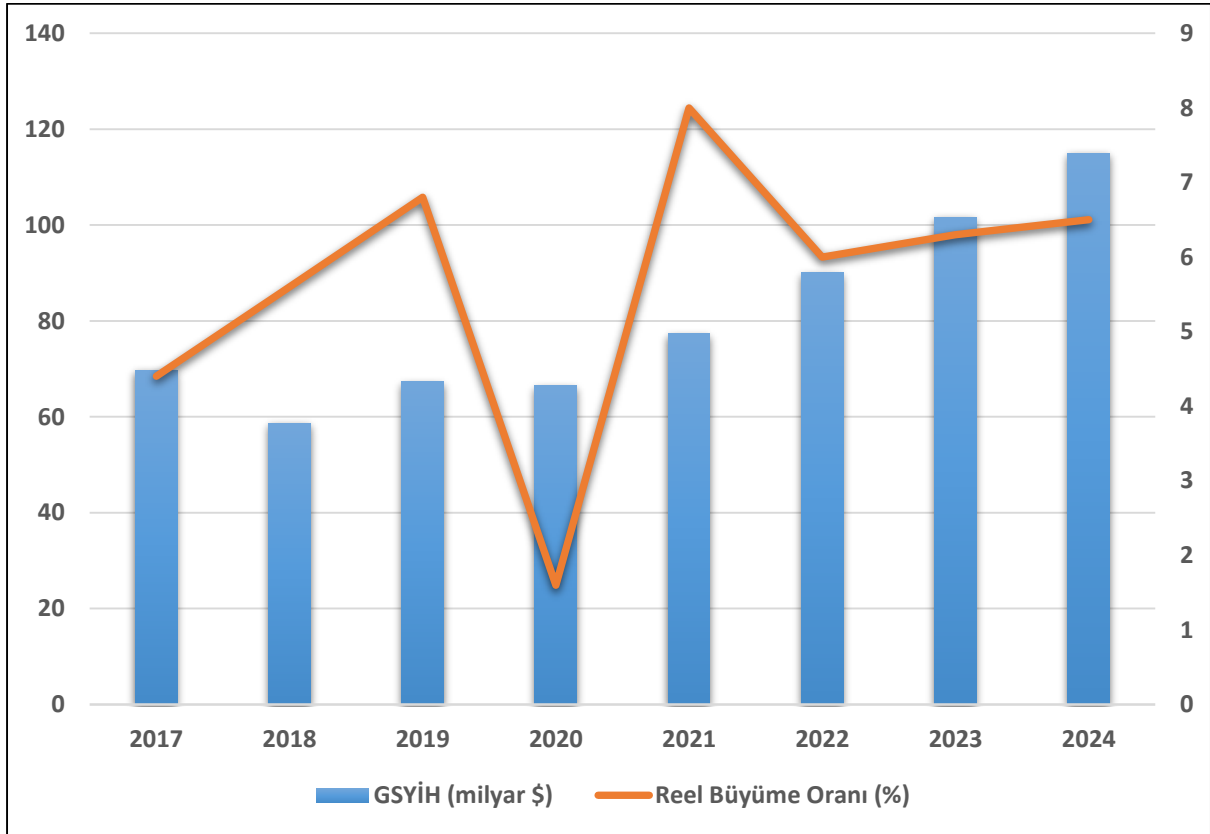
TAŞKENT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

sonra Yüksek Meclis alt ve üst kanadının onayına sunulur. Başbakan adayı Yüksek Meclis tarafından iki kez reddedilmesi durumunda Cumhurbaşkanı, başbakan vekilini atar ve Âli Meclisi fesheder.

Özbekistan Cumhuriyeti'nin ilk Cumhurbaşkanı İslam Kerimov'un Eylül 2016'daki vefatı sonrası yapılan seçimlerde, 2003 yılından beri başbakanlık görevini yürüten Şavkat Mirziyoyev 8 Eylül 2016 tarihinde Âli Meclis tarafından seçimlerin yapılacağı tarihe kadar Özbekistan Cumhurbaşkanı olarak görevlendirilmiştir. Şavkat Mirziyoyev, hem Aralık 2016 ve hem de Ekim 2021'de gerçekleştirilen seçimlerde Özbekistan Cumhurbaşkanı olarak seçilmiştir. 30 Nisan 2023 tarihinde anayasa değişikliğine ilişkin gerçekleştirilen halk oylamasının akabinde 9 Temmuz 2023 tarihinde erken seçim yapılmış ve Şavkat Mirziyoyev bir kez daha Cumhurbaşkanı seçilmiştir. Abulla Aripov ise, Aralık 2016'dan beri Başbakanlık görevini sürdürmektedir.

GENEL EKONOMİK DEĞERLENDİRME

Özbekistan'ın Gayri Safi Yurtiçi Hasılası

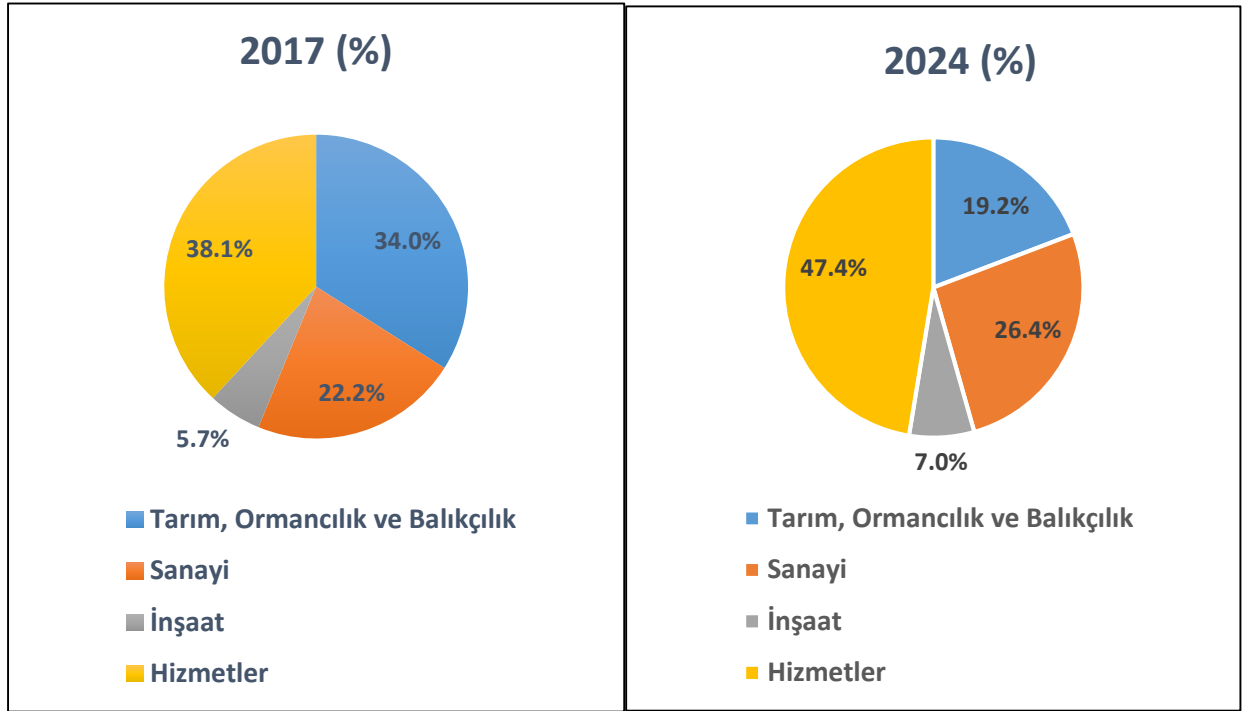
Özbekistan, Avrupa ve Asya arasında bir köprü görevi gören antik İpek Yolu üzerinde yer almaktadır. Orta Asya'nın en hızlı büyüyen ekonomilerden biri olan Özbekistan ekonomisi, "Yeni Özbekistan" olarak adlandırılan 2017-2024 döneminde yıllık ortalama %5,7 oranında büyümüştür. Ekonomi, 2020 yılında COVID-19 pandemisine rağmen yaklaşık %2 oranında büyümüş ve 2021 yılında ise %7,4'lük güçlü bir toparlanma yaşamıştır.

TAŞKENT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

2024 yılında, Özbekistan'ın Gayrisafi Yurtiçi Hasılası (GSYİH) yaklaşık 1,45 katrilyon Özbek Somu (UZS) olarak gerçekleşmiş olup, ekonomi bir önceki yıla göre reel olarak %6,5 oranında büyümüştür. 12 aylık dönemdeki ortalama döviz kurları ile hesaplandığında, 2024 yılı GSYİH cari fiyatlarla 114,9 milyar ABD Dolar (USD), kişi başına düşen milli gelir ise 3.093 USD seviyesine yükselmiştir. Ülke ekonomisinin 2025 yılında yine %6'nın üzerinde büyüyeceği tahmin edilmektedir.

Özbekistan GSYİH'si, Özbekistan İstatistik Ajansı ve Dünya Bankası işbirliğinde 2024 yılında gerçekleştirilen bir çalışma çerçevesinde, gölge ekonomiyi de dikkate alarak yeniden değerlendirilmiştir. Toplanan verilerden yola çıkılarak, 2017-2023 yılları arasında sektörler ve bölgeler itibarıyla gölge ekonominin hacmi ve GSYİH üzerindeki etkisi ortaya konulmuş ve GSYİH'ler revize edilmiştir. 2024 yılı verileri de gölge ekonomi dikkate alınarak oluşturulmuştur.

2017-2024 döneminde, GSYİH'nin katma değer bazında sektörel dağılımı incelendiğinde, gelişme yolunda olan bir ülkenin dönüşümüne paralel bir şekilde tarım sektörünün ekonomideki ağırlığının azaldığı; sanayi, hizmetler ve inşaat sektörlerinin payının arttığı görülmektedir.

Özbekistan'ın idari bölgelerinin ekonomiye verdikleri katkılar incelendiğinde, Taşkent Şehri ile Taşkent Bölgesinin öne çıktığı görülmektedir. Taşkent Şehri'nin 2024 yılında GSYİH'ye katkısı %19, Taşkent bölgesinin katkısı ise %10,1'dir. Taşkent'in ardından %8'lik katkısı ile Navoi, %7,1 ile Semerkant, %6,3 ile Fergana ve %6 ile Andican bölgeleri gelmektedir.

Diğer taraftan, 2024 yılında bölgelerde gerçekleştirilen ekonomik faaliyetler alt sektörel kırımlarıyla incelendiğinde ise, bölgede yaratılan katma değerde tarımın en çok önce çıktığı

TAŞKENT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

bölgenin Surhanderya olduğu, sanayinin en çok öne çıktığı bölgenin Navoi olduğu, inşaatın öne çıktığı bölgenin Buhara ve hizmetler sektörünün en ön planda olduğu bölgenin ise Taşkent Şehri olduğu görülmektedir.

Bölgelerdeki Ekonomik Faaliyetlerin Sektörel Dağılımı (%):

Bölge	Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler
Andican	31,3	26,9	6	35,8
Buhara	35,7	18,4	10,5	35,4
Cizzak	39,7	17,8	6,5	36
Kaşkaderya	33,3	17,9	7,8	41
Navoi	10,8	71,8	4,5	12,9
Namangan	29,7	15,8	7,9	46,6
Semerkant	33,1	15,4	5,7	45,8
Surhanderya	41,1	8,6	9,5	40,8
Sirderya	32,5	28,1	7	32,4
Taşkent	18,1	45,3	7,5	29,1
Taşkent Şehri	0	28,6	9,9	61,5
Fergana	28,3	19,3	7,6	44,8
Harezm	35,9	16,7	8,5	38,9
Karakalpakistan Cumhuriyeti	20,1	21	8,8	50,1

Özbekistan ekonomisi için oldukça önemli bir rolü olan diğer bir husus ise, yurt dışından ülkeye aktarılan dövizdir. Birçok Özbek vatandaşı özellikle Rusya Federasyonu'nda çalışmakta ve bu kişilerin Özbekistan'a getirdikleri döviz ülke ekonomisi için önemli bir girdi olarak değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, Rus Rublesinin USD karşısındaki değeri Rusya'dan Özbekistan'a gönderiler işçi dövizlerini ve dolayısıyla Özbekistan'ın ekonomisini önemli ölçüde etkilemektedir.

Özbekistan Merkez Bankası verilerine göre, 2024 yılında Özbekistan'a giren işçi dövizleri bir önceki yıla göre yaklaşık %30 oranında artış göstermiş ve 14,8 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılında ülkeye giren işçi dövizleri, Özbekistan GSYİH'nin yaklaşık %13'ünü oluşturmaktadır. Rusya'dan gelen işçi dövizleri, geçtiğimiz yıla göre %29 artışla 11,5 milyar USD olarak gerçekleşmiş olup, %77'lik oranı ile yurt dışından Özbekistan'a gerçekleştirilen para transferlerinin birincil kaynağı olmaya devam etmiştir. Rusya'yı 795 milyon USD ile ABD, 577 milyon USD ile Kazakistan, 534 milyon USD ile Güney Kore, 405 milyon USD ile Türkiye ve 135 milyon USD ile Birleşik Krallık takip etmektedir. 2024 yılında ülkemizden gelen işçi döviz geliri bir önceki yıla göre %56 oranında artış göstermiştir.

Makroekonomik Göstergeler

Gösterge	2022	2023	2024
GSYİH ¹ (Cari Fiyatlar - milyar \$) ²	90,1	101,6	114,9
GSYİH Büyüme (Reel - %) ³	6	6,3	6,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$) ⁴	2.527	2.818	3.093
TÜFE (yıllık ort. - %) ⁵	12,3	8,8	9,8
İşsizlik Oranı (%) ⁶	8,9	6,8	5,8
Cari İşlemler Dengesi (milyar \$) ⁷	-1,4	-3,6	-0,4
İhracat (milyar \$) ⁸	19,7	24,9	26,9
İthalat (milyar \$) ⁹	30,8	28,6	39

Diğer Ekonomik Göstergeler

- *Politika faizi*: %14 (Mart 2025 itibarıyla)
- *Toplam Rezervler*: 42,9 milyar dolar (Şubat 2025 itibarıyla)
- *Toplam Dış Borç*: 33,7 milyar dolar (Ocak 2025 itibarıyla)
- *Kamu borcu*: 40,2 milyar dolar (Ocak 2025 itibarıyla)
- *Yabancı Yatırım*: 26,4 milyar dolar (2024)

Yapısal Reformlar

Shavkat Mirziyoyev'in 2016'da Cumhurbaşkanı olarak seçilmesinin ardından ülkede, daha açık ve piyasa odaklı bir ekonomiye geçişin sağlanması ve daha elverişli bir yatırım ortamının oluşturulması amacıyla büyük ölçekli birçok siyasi ve ekonomik reform hayata geçirilmiş olup, dönüşüm süreci devam etmektedir.

Söz konusu reformlar ilk olarak 2017-2021 dönemi için 5 yıllık kalkınma planı kapsamında gerçekleştirilmiştir. Söz konusu planda 5 ayrı öncelik alanı belirlenmiştir. Bunlar, devlet yönetimin modernleştirilmesi, hukukun üstünlüğü, ekonomik gelişme ve serbestleşme, sosyal hayatın geliştirilmesi ve güvenlik, etnik ve dini hoşgörü ile geliştirici, dengeli ve karşılıklı fayda temelinde dış politika uygulamalarıdır.

¹ GSYİH: Özbekistan İstatistik Komitesi

² Döviz kuru: Özbekistan Merkez Bankası

³ GSYİH büyüme oranı: Özbekistan İstatistik Komitesi

⁴ Kişi başına düşen gelir: Özbekistan İstatistik Komitesi

⁵ Enflasyon: Özbekistan İstatistik Komitesi

⁶ İşsizlik oranı: Özbekistan İstatistik Komitesi

⁷ Cari işlemler dengesi: Özbekistan Merkez Bankası (2022 ilk 3 çeyrek verisidir)

⁸ İhracat: Özbekistan İstatistik Komitesi (Hizmet ihracatını içermektedir)

⁹ İthalat: Özbekistan İstatistik Komitesi (Hizmet ithalatını içermektedir)

TAŞKENT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Bahse konu kalkınma planı kapsamında, özellikle ekonomi alanında gerçekleştirilen önemli reformlar arasında, döviz kurunun serbestleştirilmesi ve tekleştirilmesi, ithalat tarifelerinin düşürülmesi ve gümrük prosedürlerinin iyileştirilmesi, kamu-özel işbirliği mekanizmalarının geliştirilmesi, bankacılık ve finansal piyasa reformları ile kamu kuruluşlarının özelleştirilmesi, birçok farklı sektörde daha rekabetçi bir piyasanın teşkil edilmesi, seçilen mal ve hizmetlerin fiyat serbestleştirilmesi, Tekel Karşısı Komite'nin kurulması ve komşu ülkeler ile ilişkilerin karşılıklı yarar ekseninde geliştirilmesi gibi reformlar yer almaktadır.

Özbekistan, 2022 yılında “2022-2026 Yeni Özbekistan Kalkınma Stratejisi” ile yeni bir kalkınma stratejisi duyurmuştur. Söz konusu ikinci 5 yıllık plan kapsamında, ülkeye 70 milyarı yabancı yatırım olmak üzere, toplam 120 milyar USD tutarında yatırım çekilmesi planlanmaktadır. Söz konusu yatırımların enerji, ulaştırma, sağlık, eğitim, yeşil ekonomi ve su ve kaynak yönetimi alanları üzerine yoğunlaştırılması amaçlanmaktadır.

Bunların yanı sıra, ekonominin dijitalleştirilmesi, tarım sektörü, toprak kullanımı, eğitim ve sağlık alanlarında gerçekleştirilecek reformlar, dış ticaret rejiminin serbestleştirilmesi, bölgesel gümrük birlikleri ile Dünya Ticaret Örgütü'ne üyelik ve daha fazla özelleştirme programının hayat geçirilmesi, 2022-2026 Yeni Özbekistan Kalkınma Stratejisinin öne çıkan diğer unsurlarıdır.

Diğer taraftan, 2023 yılında gerçekleştirilen anayasa değişikliği ile mevcut anayasanın kapsamı genişletilmiş ve %65'i güncellenmiştir. Ekonomi alanında öne çıkan bazı değişiklikler şu şekildedir:

- Piyasa ilişkilerinin geliştirilmesi, adil rekabet koşullarının oluşturulması, elverişli yatırım ve iş ortamının sağlanması, adil bir vergi sisteminin kurulması ve tekelci faaliyetlerin sınırlandırılarak tam anlamıyla serbest piyasa ekonomisinin yaratılması için bir temel oluşturulmuştur.
- Mülkiyet hakları ve buna bağlı hakların korunması devlet tarafından güvence altına alınacak olup, taslakta mülkiyet haklarının sınırlandırılmasının ancak mahkeme kararına dayandığı teyit edilmektedir.
- Mal, hizmet, işgücü kaynakları ve mali kaynakların serbest dolaşımı garanti altına alınacaktır.

Son olarak, “Özbekistan – 2030” strateji belgesi çerçevesinde, Ekonomik kalkınma, hukukun üstünlüğü, sosyal devlet, çevre, dijitalleşme ve yabancı yatırım başlıkları öne çıkmaktadır.

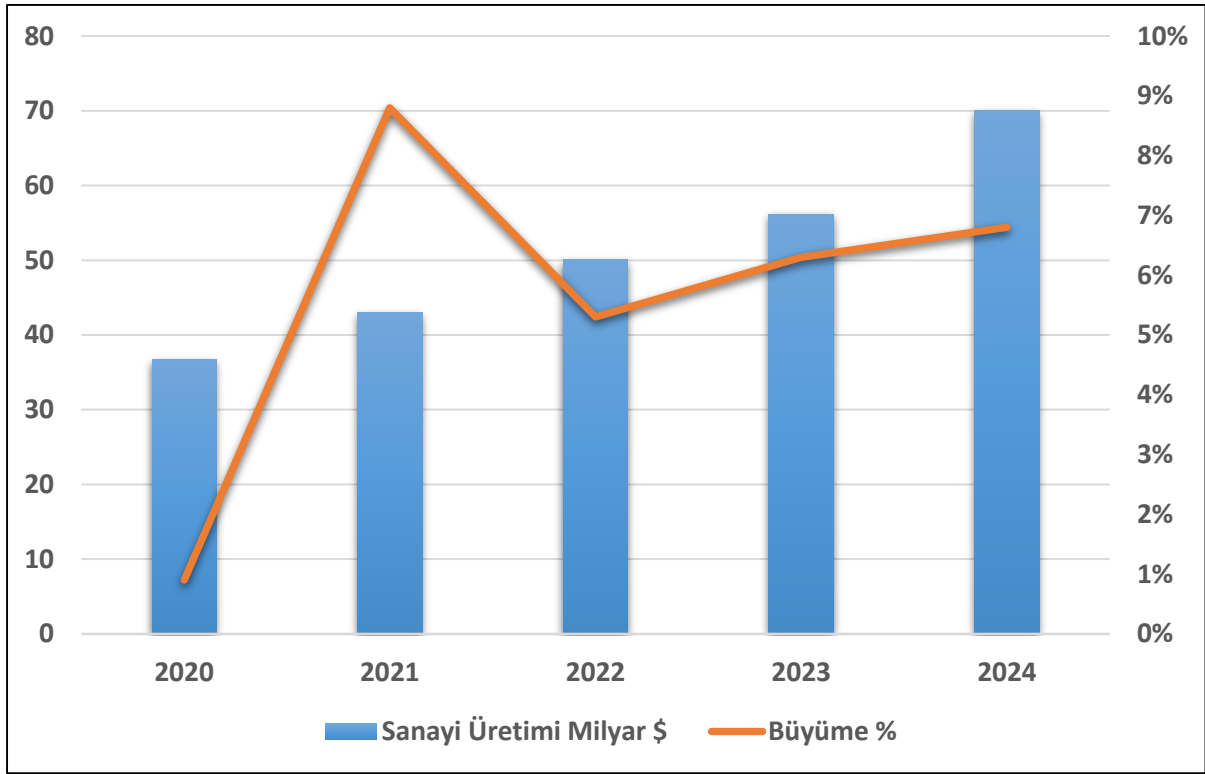
Bu ilk piyasa yanlısı çabalar özel sektörü geliştirmede önemli bir adım olsa da, daha geliştirilmesi gereken birçok husus olduğu değerlendirilmektedir. Dünya Bankasına göre, geçiş ekonomileri için tipik bir zorluk olan ürün pazarlarındaki sınırlı rekabet Özbekistan ekonomisi için de önemli bir faktör olarak görülmektedir. Sayısı azalmış olsa da çeşitli ayrımcı müdahaleler ve düzenlemeler, özellikle devlete ait işletmelerin özel firmalarla rekabet ettiği pazarlarda, oyun alanını hala eşitsiz tuttuğu değerlendirilmektedir.

Dünya Bankasının odaklanması gereken acil reform ve politikaları aşağıda özetlenmektedir:

- Rekabeti teşvik etmeye devam edilmesi
- Vergi sisteminin firma büyümesini desteklemesi
- Kayıt dışı sektörü zayıflatacak uygulamaların azaltılması
- Mikro, küçük ve orta ölçekli işletmeler için finansmana erişimin iyileştirilmesi
- Elektrik sektörü reformlarının ilerletilmesi
- Girişimciliği desteklemek için aktif politikaların tanıtılması
- Özel sektör büyümesini karşılamak için yetişmiş insan gücünün artırılması

Sanayi Üretimi

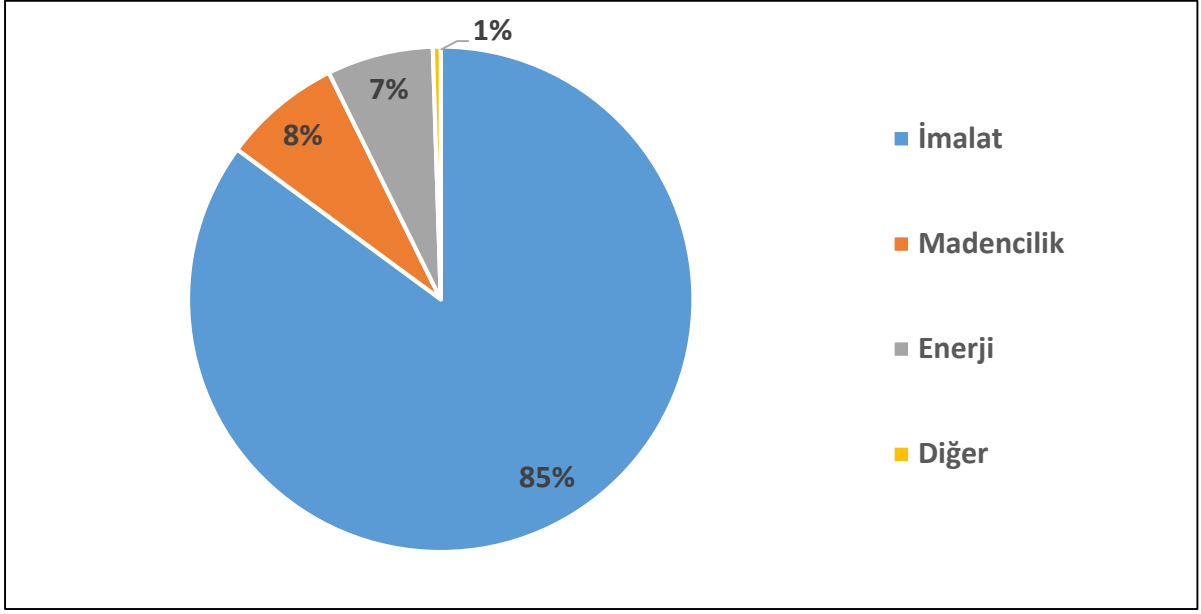
Özbekistan'ın sanayi üretimi son 5 yıllık dönemde, üretilen ürünlerin fiziksel hacmi bakımından, yıllık ortalama %5,6 oranında büyüme göstermiştir. 2020 yılında 36,7 milyar USD seviyesinde olan sanayi üretimi 2024 yılında yaklaşık 70 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu dönemde kişi başına sanayi üretimi 1.074 USD'den 1.881 USD'ye yükselmiştir.

2024 yılında sanayi üretiminde en büyük pay sahibi ilk 3 bölge, sırasıyla, Taşkent Şehri (%19,3), Navoi bölgesi (%16,4) ve Taşkent bölgesidir (%15,7).

2024 yılı sanayi üretimi, üretilen ürünlerin fiziksel hacmi bakımından, geçen yıla göre yaklaşık %6,8 oranında artış göstermiştir. İmalat sanayinin toplam sanayi üretimindeki payı %85'in üzerindedir. Sanayi üretiminin sektörel ayrımı aşağıda gösterilmektedir.

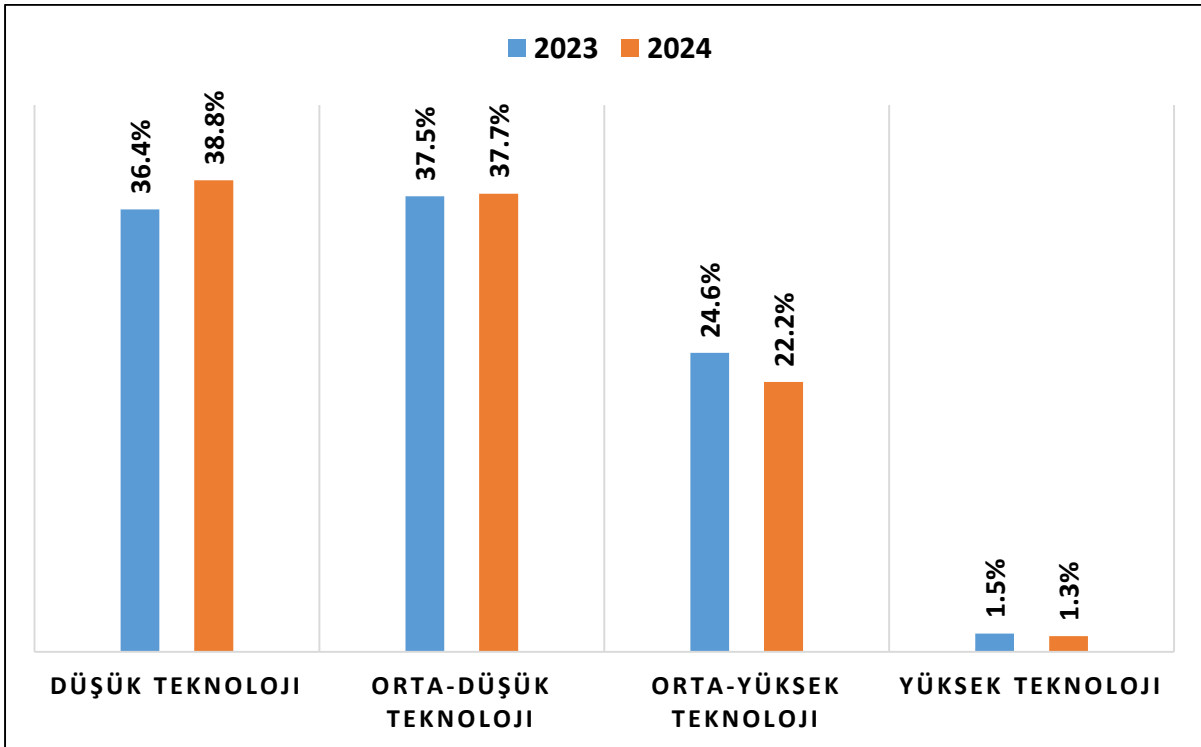

TAŞKENT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Özbekistan imalat sanayi sektörel bazda incelendiğinde, öne çıkan sektörler sırasıyla, metalürji sanayi (%23), gıda, içecek ve tütün ürünleri üretimi (%17), tekstil, hazır giyim ve deri ürünleri üretimi (%16) ve motorlu taşıtlardır (%12).

Ülkede gerçekleştirilen imalat sanayi üretimi kapsamında ağırlıklı olarak orta-düşük ve düşük teknolojili ürünleri üretilmektedir. 2023 yılında yüksek ve orta teknoloji ürünlerin üretiminin toplam imalat sanayi üretimindeki payı %26,1 seviyesindeyken, 2024 yılında bu oran %23,5'e gerilemiştir.

TAŞKENT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Toplam nüfusu 37 milyonun üzerinde olan ülke, bölgenin en büyük pazarı olmasının yanı sıra, Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ve komşu ülkelerin pazarlarına açılan bir kapı konumundadır. Özbekistan, doğal gaz, altın, uranyum, gümüş ve bakır başta olmak üzere birçok değerli maden rezervine sahiptir.

2024 yılında ülkede 44,6 milyar m³ doğal gaz üretimi gerçekleştirilmiş olup, Özbekistan 628 milyon USD doğal gaz ihracatı yapmıştır. Özbekistan ayrıca, dünyanın en çok altın üreten ilk on ülkesi arasında yer almakta olup, yıllık 100-120 ton arasında altın üretimi gerçekleştirmektedir. Dünya Altın Konseyi verilerine göre, Özbekistan yaklaşık 382 ton altın rezervine sahiptir. 2024 yılında yaklaşık 7,5 milyar USD değerinde altın ihracatı gerçekleştirmiştir.

1 Ocak 2025 itibarıyla, Özbekistan'da faaliyet gösteren 55.646 kayıtlı sanayi tesisi bulunmaktadır. Söz konusu tesislerin %19'u Taşkent Şehrinde, %11'i Taşkent, %10'u Fergana, %10'u Semerkant ve %8'i ise Andican bölgelerinde yer almaktadır.

Özbekistan'da uygulanmakta olan bitmiş ürünler, bileşenleri ve materyalleri üretiminin yerelleştirilmesi programı kapsamında, 2024 yılında gerçekleştirilen 2.270 proje kapsamında 110,2 trilyon UZS değerinde ürün üretilmiş; 15.311 yeni istihdam sağlanmış ve 1,13 milyar USD ihracat gerçekleştirilmiştir.

Tarımsal Üretim

2024'te tarım, hayvancılık, ormancılık ve balıkçılık alanındaki üretim (hizmetler dâhil) yaklaşık 37 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiş olup, bunun yaklaşık %95'ini tarım ve hayvancılık üretimi oluşturmaktadır. Tarım, hayvancılık, ormancılık ve balıkçılık alanındaki üretim (hizmetler dâhil), bir önceki yıla göre %3 büyümeye göstermiştir. Tarım, hayvancılık, ormancılık ve balıkçılık alanındaki üretimin (hizmetler dâhil) ön plana çıktığı bölgeler sırasıyla, Semerkant (%12), Andican (%10), Kaşkaderya (%10), Fergana (%10) ve Taşkent'tir (%9).

Katma değer açısından tarım ve hayvancılığın önde geldiği bölgeler ise sırasıyla, Surhanderya (%49), Cizzak (%48), Harezmi (%44), Buhara (%43) ve Kaşkaderya'dır (%41).

Tarım ve hayvancılık faaliyetleri Özbekistan'da temel olarak üç farklı birim tarafından gerçekleştirilmektedir. "Dehkan" adı verilen aile çiftliklerinin toplam üretim içindeki payı yaklaşık %63, küçük çaplı köy çiftliklerinin payı yaklaşık %30 ve büyük ölçekli tarım şirketlerinin payı ise %7 seviyesindedir.

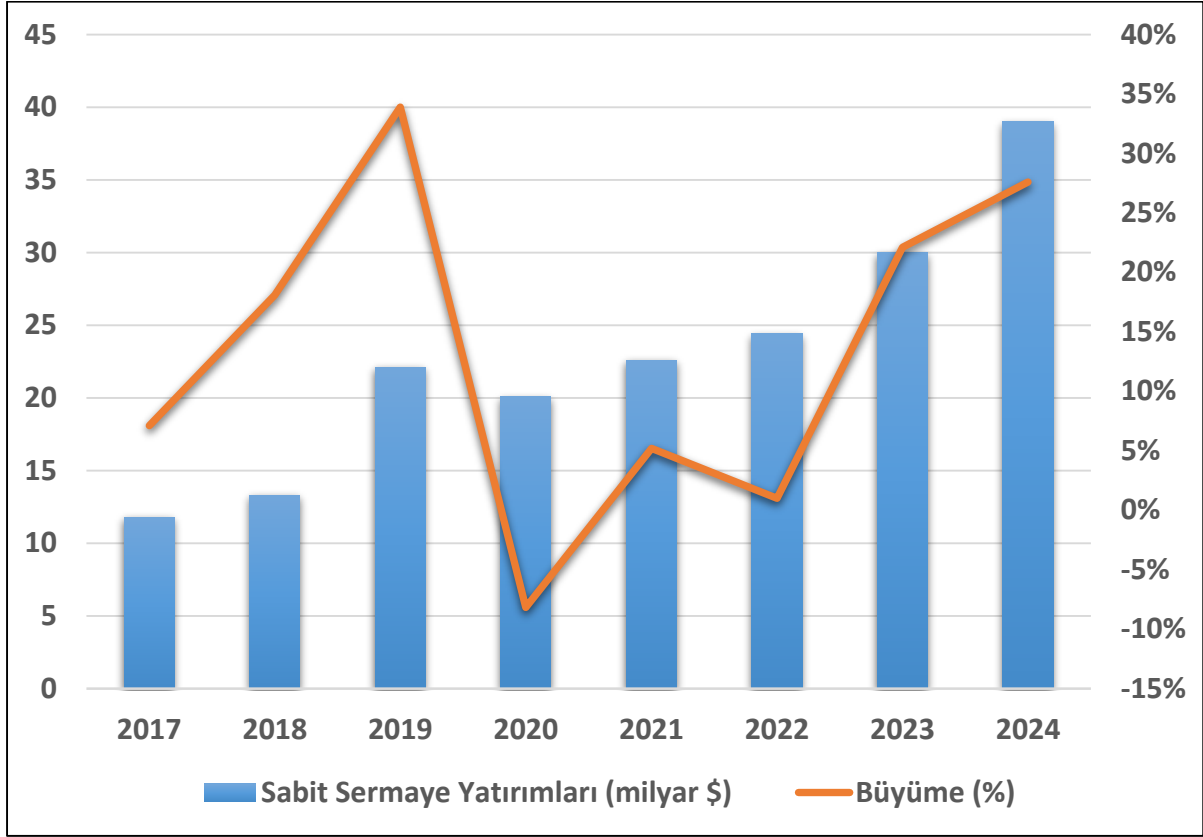
Büyük ölçekli tarım şirketleri daha çok Taşkent bölgesinde faaliyet gösterirken, söz konusu şirketlerin bölgesel tarım ve hayvancılık üretimindeki paylarının en düşük olduğu bölgeler ise Semerkant ve Namangan'dır.

TAŞKENT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

1 Ocak 2025 tarihi itibarıyla, Özbekistan'daki hayvancılık faaliyetleri kapsamında kayıtlı 14,4 milyon baş büyükbaş, 24,6 milyon baş küçükbaş ve 106,6 milyon kümes hayvanı bulunmaktadır.

Yatırımlar

Yeni Özbekistan döneminde, sabit sermaye yatırımları¹⁰ yıllık bazda ortalama %13 oranında artış göstermiş ve 2017 yılındaki 12 milyar USD seviyesinden 2024 yılında 39 milyar USD seviyesine yükselmiştir. 2017 yılında sabit sermaye yatırımlarının GSYİH içindeki payı %17 iken, bu oran önemli bir artış göstererek 2024 yılında %34 olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılında Özbekistan'da 493,7 trilyon UZS (yaklaşık 39 milyar USD) tutarında sabit kıymet yatırımı yapılmış olup, toplam yatırımlar bir önceki yıla göre reel olarak %28 oranında artış göstermiştir.

2024 yılında gerçekleştirilen yatırımların sadece %10,5'i merkezden finanse edilmiştir. Bu yatırımların finansmanında, merkezi bütçe (%4,6), İmar ve Kalkınma Fonu (%0,7), Su Temini, Kanalizasyon Sistemlerinin Geliştirilmesi Fonu (%0,4) ve devlet garantili yabancı fonlar (%4,8) kullanılmıştır. Devlet garantili yabancı fonlar ile finanse edilen projeler arasında, Namangan bölgesinde 900 MgW toplam kapasiteli iki ek kombine çevrim ünitesinin inşasıyla Talimarjan TPP'nin genişletilmesi, Navoi TPP'de 600 MgW ve 200 Gcal termal kapasiteli üçüncü kombine

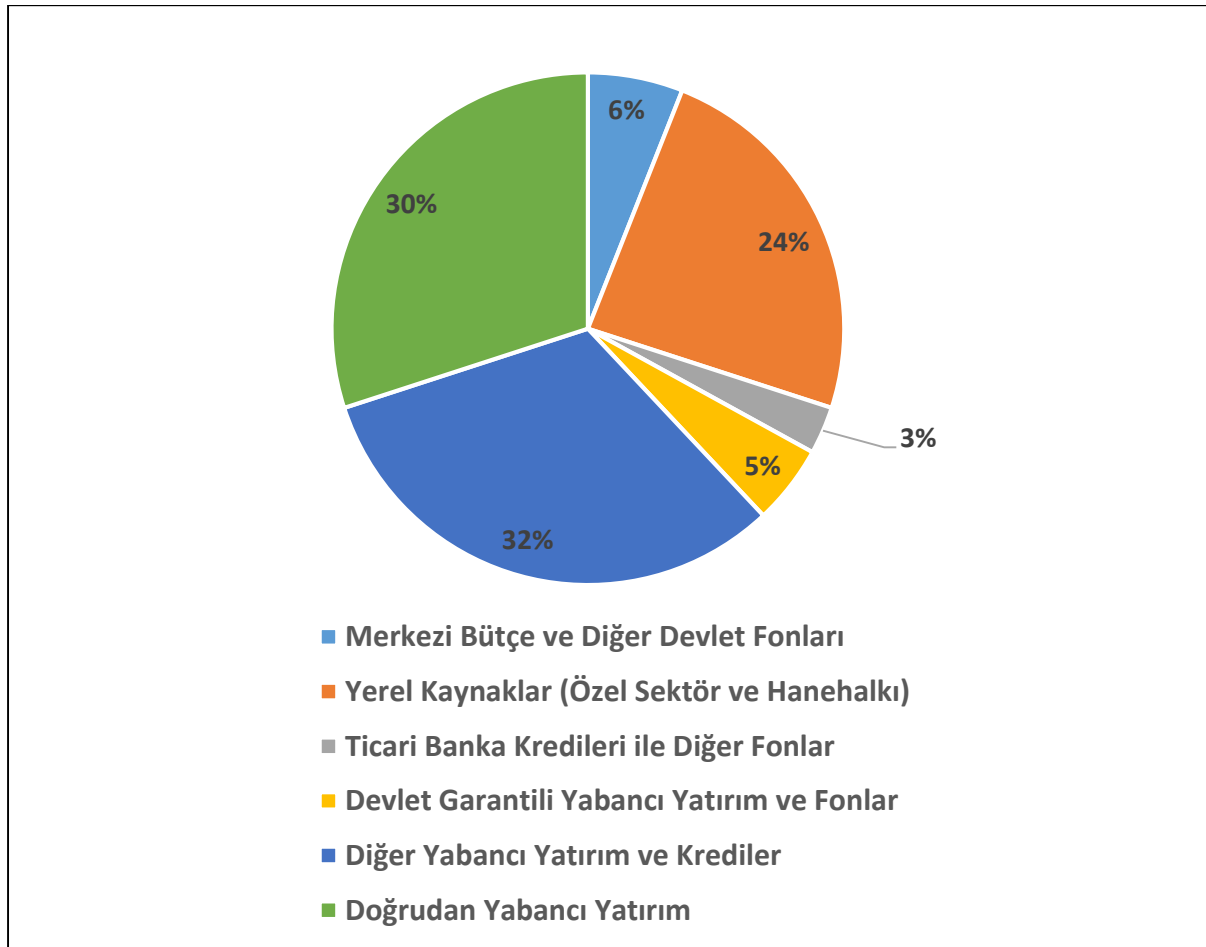
¹⁰ Sabit sermaye yatırımları, her türlü inşaat işinin maliyetlerini; ekipman kurulum maliyetlerini; makine, ekipman (kurulum gerektiren ve gerektirmeyen), araç, alet ve envanter satın alımını; diğer sermaye işleri ve maliyetlerini içerir. Sabit sermaye yatırımlarının hacmine ilişkin veriler, daha önce diğer işletmelerin ve kuruluşların sabit varlıklarında listelenen ekipman, bina, yapı (veya bunların parçaları) satın alma maliyetleri dahil edilmeden hesaplanmaktadır.

TAŞKENT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

çevrim santrali, Özbekistan Cumhuriyeti'nde tarımın modernizasyonu projesi ve Taşkent Şehrinde Olimpiyat köyü gibi projeler yer almaktadır.

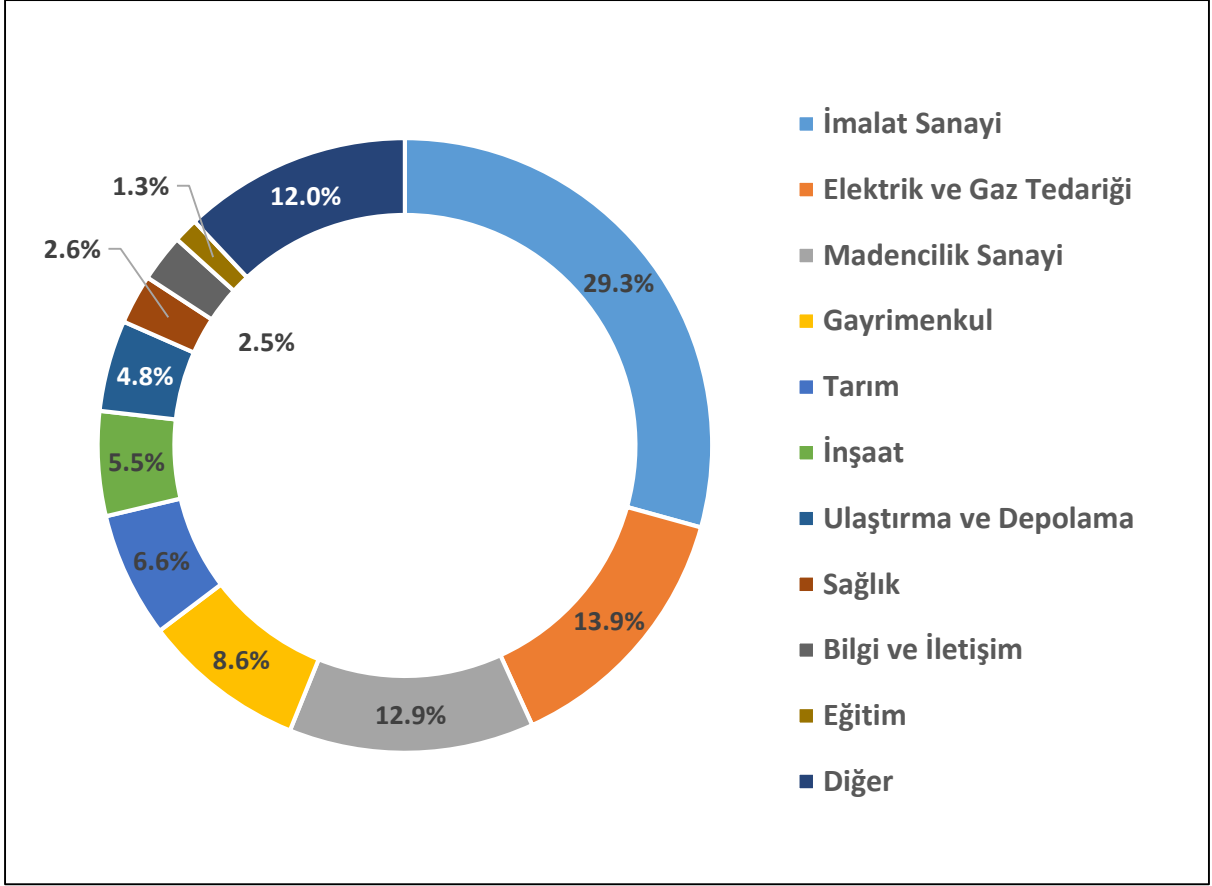
2024 yılında merkezi olmayan finansman kaynakları ile finanse edilen yatırımlar toplam yatırımların %89,5'ini oluşturmaktadır. Söz konusu dönemde, yerel kaynakların (özel sektör ve hanehalkı) finanse ettiği yatırımlar 119 trilyon UZS (yaklaşık 9,4 milyar USD) olarak gerçekleşmiştir. Devlet garantisi olmayan yabancı yatırım ve krediler ile finanse edilen yatırımların tutarı 159,6 trilyon UZS (yaklaşık 12,6 milyar USD); doğrudan yabancı yatırımlar kapsamında finanse edilen yatırımlar 150,5 trilyon UZS (yaklaşık 11,9 milyar USD) ve ticari banka kredileri ile diğer fonlar üzerinden finanse edilen yatırımlar 12,7 trilyon UZS (yaklaşık 1 milyar USD) olarak gerçekleşmiştir.

Doğrudan yabancı yatırımlar ile devlet garantisi olmayan yabancı yatırım ve krediler ile finanse edilen yatırımlar arasında, Buhara bölgesinde MTO (metanolden olefin'e) teknolojili gaz kimyasal kompleksi, Surkhandarya bölgesinde gaz kimyasal kompleksi, Taşkent bölgesinde 200 MgW'lık güneş fotovoltaik santrali, Karakalpakstan Cumhuriyeti'nde Tebinbulok demir cevheri yatağının geliştirilmesi ve metalurji kompleksi, Buhara bölgesinde 500 MgW'lık güneş fotovoltaik santrali, Buhara bölgesinin Gijduvan ilçesinde 500 MgW'lık rüzgâr santrali, Kaşkadya bölgesinde 500 MgW'lık güneş fotovoltaik santrali ve Buhara Bölgesi Peşku ilçesinde 500 MgW'lık Rüzgâr Enerjisi Santrali gibi yatırımlar bulunmaktadır.

TAŞKENT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

2024 yılında gerçekleştirilen sabit sermaye yatırımları ekonomik faaliyet türleri itibarıyla incelendiğinde, en çok yatırım yapılan alanın %29'un üzerindeki payı ile imalat sanayi olduğu görülmektedir. Başta Buhara bölgesinde MTO (metanolden olefin'e) teknoloji gaz kimyasal kompleksi, Navoi Madencilik ve Metalurji Tesisi'nin ana ve yardımcı üretim tesislerinin teknik ve teknolojik yeniden donatılması, Andican bölgesinde çimento üretiminin organizasyonu, Andican bölgesinde pamuk işleme ekipmanlarının modernizasyonu ve Semerkant bölgesinde mineral gübrelerin üretimi için bir kimyasal kompleks inşaatı gibi büyük yatırım projeleri olmak üzere, imalat sanayinin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi amacıyla toplam 144,6 trilyon UZS (yaklaşık 11,4 milyar USD) tutarında sabit sermaye yatırımı gerçekleştirilmiştir.

Aşağıda yer alan tabloda ise, 2024'te yapılan yatırımlar bölgeler bazında ve finansman kaynağına göre sunulmaktadır. Görüleceği üzere, söz konusu dönemde yapılan yatırımların yaklaşık %18'i Taşkent Şehri'nde, yaklaşık %14'ü Taşkent bölgesinde, %11'i Namangan'da ve yaklaşık %10'i ise Buhara'da gerçekleştirilmiştir. Geçen sene en az yatırım yapılan bölgeler ise sırasıyla, Sirderya, Harezm ve Surhanderya'dır.

Gerçekleştirilen yatırımların finansmanında merkezi bütçenin payının en çok olduğu bölgeler Surhanderya ile Semerkant; özel sektörün payının en yüksek olduğu bölge Taşkent Şehri; yabancı yatırım ve krediler payının en yüksek olduğu bölgeler ise Buhara ve Namangan'dır.

TAŞKENT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Sabit sermaye yatırımlarının bölgesel bağlamında, en yüksek büyüme oranı %157 ile Namangan bölgesinde kaydedilmiştir. Bölgede gerçekleştirilen pamuk işleme ekipmanlarının modernizasyonu, Papsky bölgesinde 500 MW kapasiteli bir güneş fotovoltaik santralinin inşası ve modern bir alışveriş merkezi ve iş merkezinin oluşturulması gibi büyük projelere yapılan yatırımlar bu artışta önemli rol oynamıştır.

Bununla birlikte, Kaşkadarya bölgesinde gerçekleştirilen yatırımlarda da %45 gibi yüksek bir büyüme gözlemlenmektedir. Nişan bölgesindeki 500 MW kapasiteli bir güneş fotovoltaik santralinin inşası ve yine aynı bölgede gerçekleştirilen 400 MW kapasiteli bir termik santrali gibi büyük yatırım projeleri bu büyümede önemli rol oynamıştır.

Bölgeler	Yatırım Tutarı (trilyon UZS)	Finansman Kaynağından Aldığı Pay (%)						
		Merkezi Bütçe	Özel Sektör	Yerel Kaynaklar	Yabancı Yatırım ve Krediler	Su Temini ve Kan. Sist. Gel. Fonu	İmar ve Kalkınma Fonu	Ticari Banka Kredileri ile Diğer Fonlar
Özbekistan - Genel	493,7	4,6	17,6	6,5	67,6	0,4	0,7	2,6
Karakalpakistan Cumh.	20,5	6,6	12,9	7,2	70	0,4	-	2,9
Andican	28,1	4,3	10,5	7,5	75,5	0,3	0,5	1,4
Buhara	49	2,2	7,8	6,4	82,5	0,1	-	1
Cizzak	23,1	6	11,6	3,9	76,2	0,7	-	1,6
Kaşkadarya	33	6,4	9,9	8,3	72,4	0,1	2	0,9
Navoi	34	1,8	9,7	6,4	81,1	-	-	1
Namangan	53,3	1,9	9,4	5,5	82,4	-	-	0,8
Semerkant	29,6	8,1	30,5	4,8	50,8	-	2,8	3
Surhanderya	15,3	8,3	6,9	14,5	66	1,9	0,3	2,1
Sirderya	10,9	7,6	13,9	3,1	72,3	1	-	2,1
Taşkent	70,5	3,7	14,1	6,5	70,9	0,4	1,9	2,5
Fergana	22,4	6,5	18,1	11,7	56,8	2,2	0,1	4,6
Harezmi	14,8	6	13,2	18,9	59,4	1	-	1,5
Taşkent Şehri	88,3	4,7	40,2	2,9	45,5	0,4	0,7	6,1

TAŞKENT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

2024 yılında Özbekistan'da gerçekleştirilen sabit sermaye yatırımları içerik açısından incelendiğinde ise, makine, teçhizat ve demirbaş yatırımlarının %47, inşaat ve montaj yatırımlarının %43 ve diğer yatırımların ise %10 pay aldığı görülmektedir. Diğer taraftan, yatırımların yaklaşık %63'ü komple yeni tesis, yaklaşık %23'ü kapasite artışı ve modernizasyon, %14'ü ise diğer yatırımlardan oluşmaktadır.

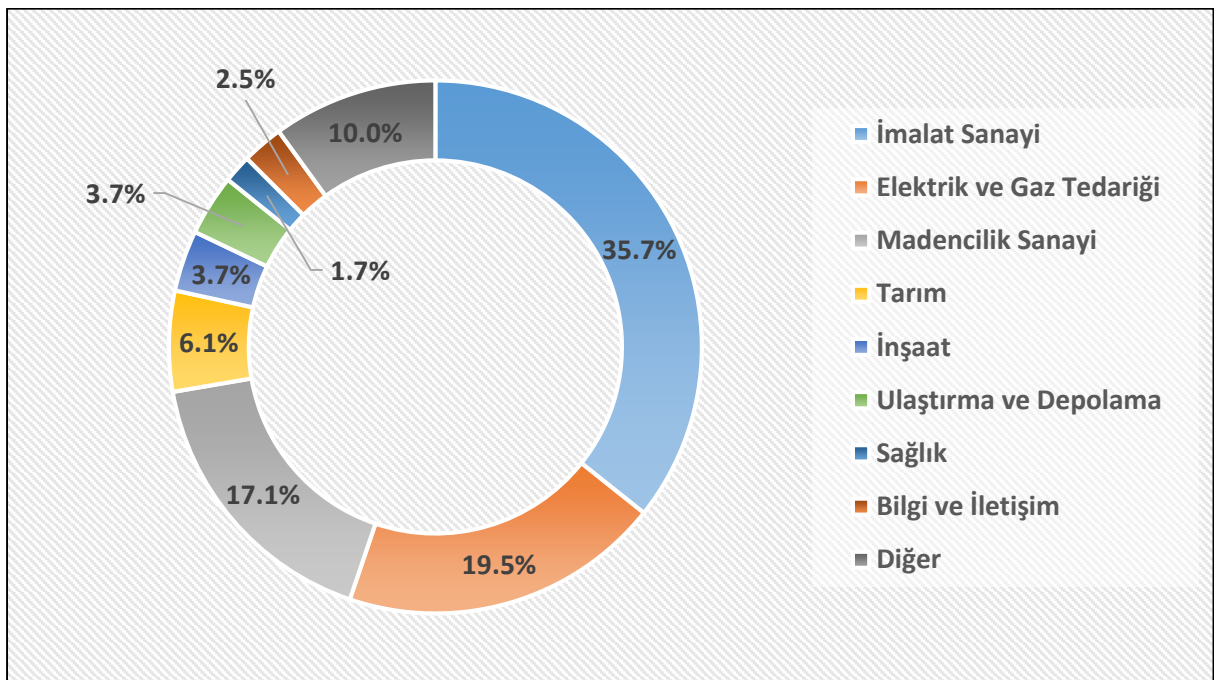
Komple yeni yatırımların toplam yatırımlardan en çok pay aldığı bölgeler Namangan (%75), Surhanderya (%74) ve Taşkent'tir (%73). Diğer taraftan, kapasite artışı ve modernizasyonların toplam yatırımlar içindeki payının en yüksek olduğu bölgeler ise Adican (%41), Kaşkaderya (%39) ve Karakalpakistan Cumhuriyeti'dir (%32).

Yukarıda bahsedildiği üzere, 2024 yılında yabancı yatırım ve kredilerinin toplam finansman içerisindeki payı yaklaşık %68'dir. Yabancı yatırım ve kredilerle finanse edilen sabit sermaye yatırımlarının toplam değeri 26,4 milyar USD seviyesinde olup, bunların %48'sini yabancı yatırım ve krediler, %45'inin doğrudan yabancı yatırımlar ve %7'sini ise devlet garantili yabancı krediler oluşturmaktadır.

İstatistik Komitesi verilerine göre, 2024 yılında Özbekistan'a en çok yatırım yapan ülkeler sırasıyla, Çin (%28), Rusya (%13), Türkiye (%7), Almanya (%5) ve Suudi Arabistan'dır (%5).

Yabancı yatırım ve krediler ile finanse edilen yatırımların bölgelere göre dağılımı incelendiğinde, Taşkent (%15), Namangan (%13), Buhara (%12) ve Taşkent Şehri (%12) bölgeleri öne çıkmaktadır. 2024 yılında, doğrudan yabancı yatırımların en çok gerçekleştirildiği bölgeler ise sırasıyla Buhara, Taşkent Şehri ve Taşkent'tir.

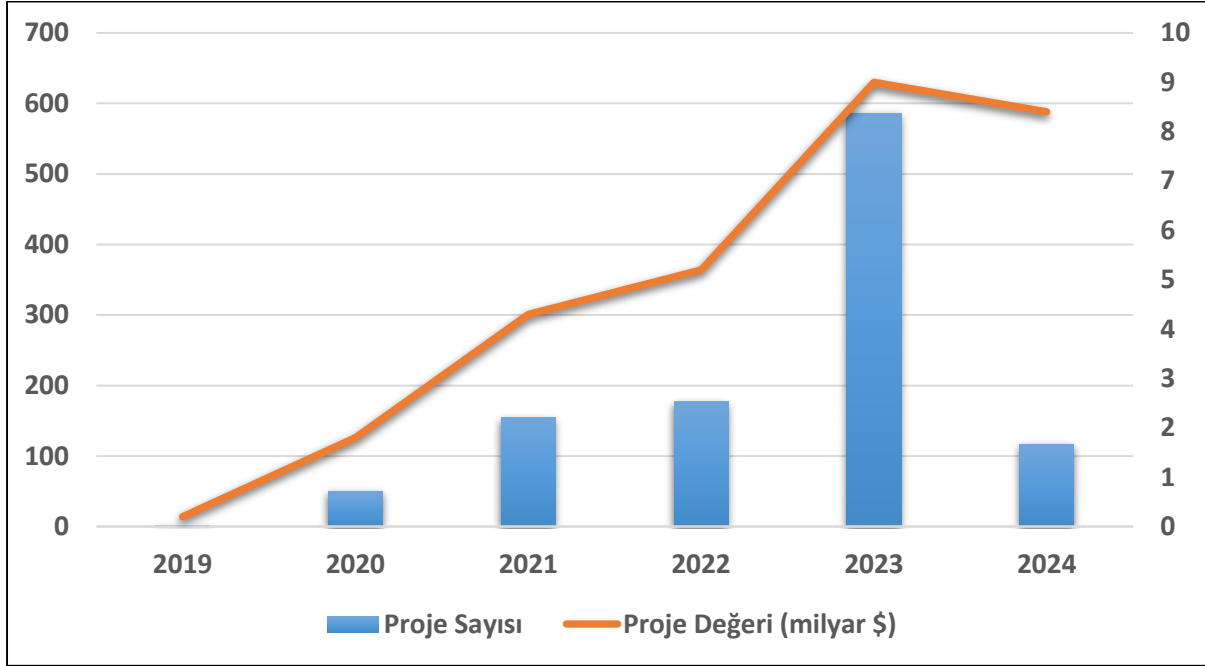
Yabancı yatırım ve krediler ile finanse edilen sabit sermaye yatırımlarının sektörel dağılımı aşağıdaki grafikte gösterilmektedir.

Özbekistan'ın Kamu-Özel Ortaklığı (PPP) Projeleri

Özbekistan'da Kamu Özel Ortaklığı'na dair düzenleme 2019 yılında uygulamaya konmuş ve PPP projeleri, dış finansman ile birinci sınıf teknolojilere daha rahat erişim sağlanması ve görece önemli ve acil sosyal sorunların ele alınmasında uluslararası alanda kabul görmüş uygulamalar ve uzmanlıktan yararlanılması amacıyla Özbekistan devleti tarafından güçlü bir şekilde teşvik edilmektedir.

Bu çerçevede, 2019-2024 arası 6 yıllık dönemde, enerji, su yönetimi, ısıtma sistemleri, eğitim ve sağlık başta olmak üzere, birçok farklı alanda gerçekleştirilen 1.038 PPP projesi gerçekleştirilmiştir. 2024 yılı sonu itibarıyla gerçekleştirilen projelerin toplam değeri 28,9 milyar USD olup, bunun yaklaşık %93'ünü enerji alanında gerçekleştirilen 61 yatırım projesi oluşturmaktadır. En çok PPP projesinin gerçekleştirildiği bölgeler sırasıyla, Fergana, Semerkant ve Andican'dır.

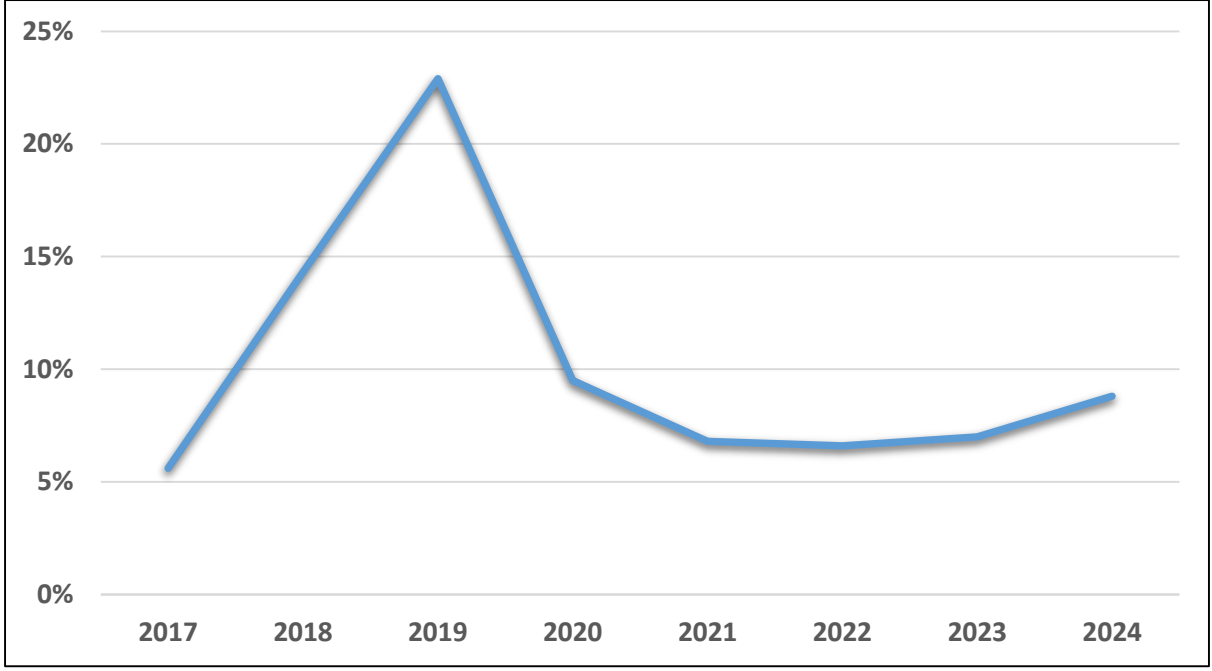
2025-2030 döneminde ülkede ulaştırma, enerji, kamu hizmetleri, eğitim, sağlık, su yönetimi ve çevre ve ekoloji alanlarında toplam değeri 30 milyar USD olan yeni PPP projelerinin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Bu dönemde gerçekleştirilecek projeler için öncelikli alanlar ise, elektrik dağıtım ağı, gaz dağıtım hatları, içme suyu hatları ve atık su arıtma ve kanalizasyon yatırımlarıdır.

İnşaat

2024 yılında Özbekistan'da 234 trilyon UZS (yaklaşık 18,5 milyar USD) değerinde inşaat tamamlanmış olup, inşaat sektörü bir önceki yıla göre yaklaşık %9 oranında büyüme göstermiştir. Son 8 yıllık "Yeni Özbekistan" dönemi incelendiğinde, Özbekistan'da inşaat sektörünün büyüme hızının görece yavaşladığı görülmektedir.

TAŞKENT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

2024 yılında gerçekleştirilen inşaat projelerinin %72'sini bina ve yapıların inşaatı, %19'unu kamusal yapıların inşaatı ve %9'unu ise özellikli/nitelikli inşaat işleri oluşturmaktadır.

Diğer taraftan, söz konusu dönemde gerçekleştirilen inşaat işlerinin yaklaşık %76'sı komple yeni, yeniden inşaat, genişletme ve modernizasyon projeleridir. Geçtiğimiz sene gerçekleştirilen inşaat projelerin %26'sı Taşkent Şehri'nde, %11'i Taşkent Bölgesinde ve %7'si ise Buhara'da gerçekleştirilmiştir.

2024 yılında kişi başına düşen inşaat harcaması 6,3 milyon UZS (yaklaşık 480 USD) olarak gerçekleşmiş ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %6 oranında artış göstermiştir. 2024'te kişi başına düşen inşaat harcamasının en yüksek olduğu bölgeler sırasıyla, Taşkent Şehri (18,7 milyon UZS), Navoi (11 milyon UZS) ve Buhara'dır (8 milyon UZS).

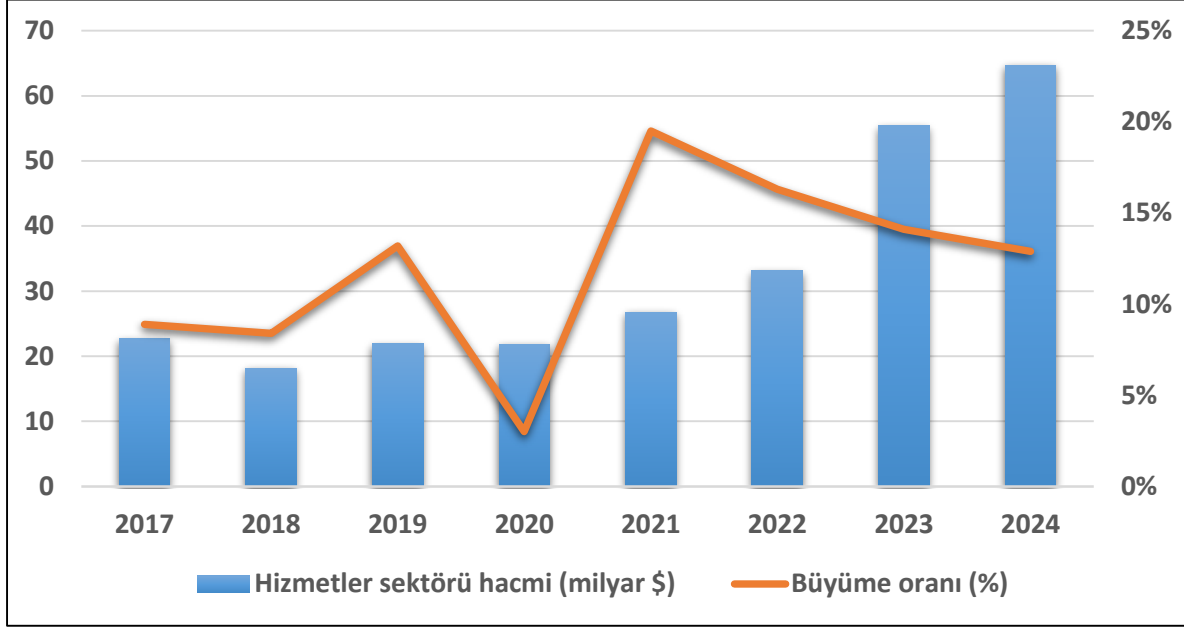
2024 yılında gerçekleştirilen sosyal yapılar incelendiğinde, 14.844 m² konutun tamamlandığı görülmektedir. Özbekistan'daki konut inşaatı son 5 yıllık dönemde yıllık ortalama 14.200 m² seviyesindedir. Geçen sene tamamlanan konut inşaatının toplam tutarı yaklaşık 2 milyar USD olup, bunun yaklaşık %94'ü yerel kaynaklar ile finanse edilmiştir.

Bunun yanı sıra, Özbekistan'da 2024 yılında 1.419 km su şebekesi hattı ve 25,3 km doğalgaz boru hattı inşaatı tamamlanmıştır. Geçen sene tamamlanan su şebekesi hattı inşaatı son 5 yıllık ortalamanın (4.015 km) oldukça altında kalmıştır. Ayrıca, tamamlanan su şebekesi hattının %70'inden fazlası kırsal bölgelerde gerçekleştirilmiştir. Diğer taraftan, geçen sene tamamlanan doğalgaz boru hattı inşaatı da yine son 5 yıllık ortalamanın (80 km) altında kalmış olup, %36'sı kırsal alanda gerçekleştirilmiştir.

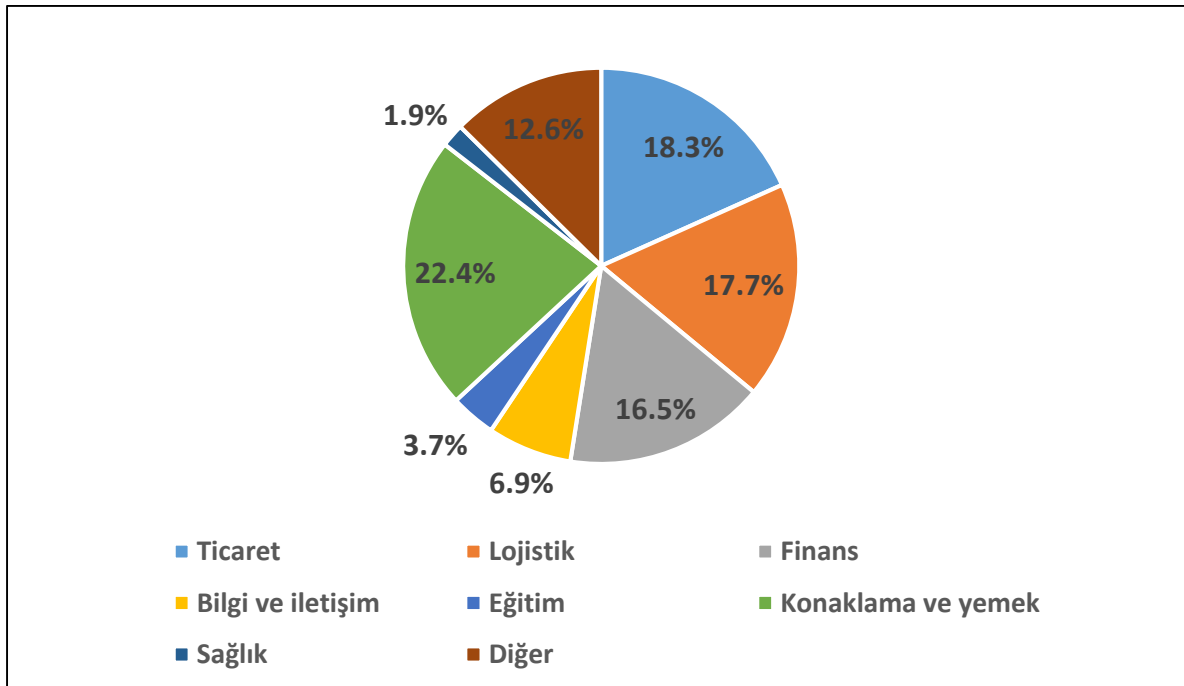

Hizmetler

Özbekistan’da 2024 yılında hizmetler sektöründe gerçekleştirilen faaliyetlerin hacmi, bir önceki yılın aynı dönemine göre yaklaşık %13 oranında artış göstererek 818,4 trilyon UZS (yaklaşık 64,7 milyar USD) büyüklüğe ulaşmıştır. Sektörde 311 binin üzerinde firma faaliyet göstermektedir. Özbekistan’ın hizmetler sektörünün son 8 yıllık dönemdeki gelişimi incelendiğinde, sektörün yıllık ortalama %12 oranında büyüdüğü görülmektedir.

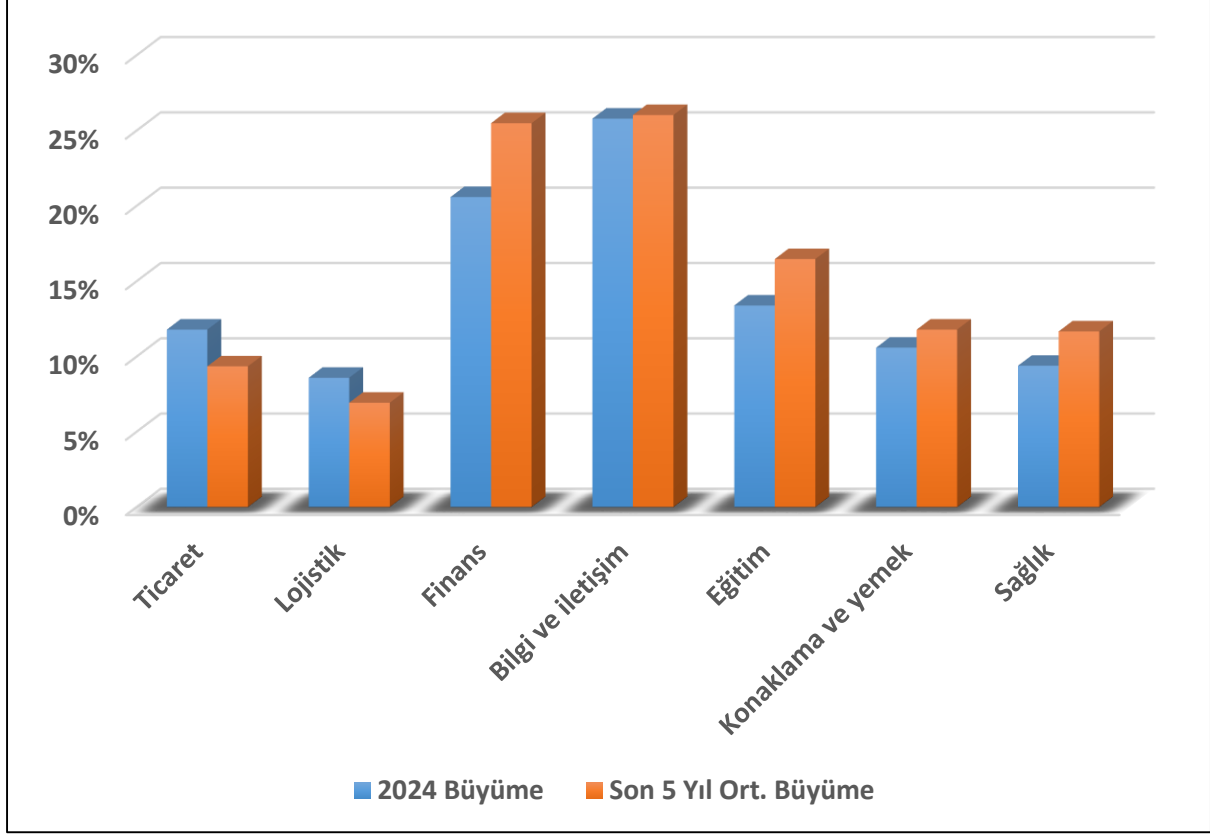
Hizmetler sektörü faaliyetlerinin %37’si Taşkent Şehri, %7’si Taşkent bölgesi ve %7’si ise Semerkant’ta yürütülmektedir. Geçen yıla göre hizmetler sektörü pazarının en çok geliştiği bölge ise %17 ile Taşkent Şehri’dir.

TAŞKENT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

2024 yılı Özbekistan hizmetler sektörü alt sektörel kırılımları itibarıyla incelendiğinde, önde gelen sektörlerin sırasıyla, konaklama ve yemek hizmetleri, ticaret, lojistik hizmetleri ve finansal hizmetler sektörleri olduğu görülmektedir. Söz konusu dört sektör toplam hizmetler sektörü hacminin yaklaşık %75'ini teşkil etmektedir.

Hizmet alt sektörlerinin gelişim trendleri incelendiğinde ise, 2024 yılında en çok büyüyen sektörün yaklaşık %26 artışla bilgi ve iletişim sektörü olduğu görülmektedir. Bu sektörü, %21'lik büyümesi ile finans ve %13'lük büyümesi ile eğitim sektörleri takip etmektedir. Son 5 yıllık gelişimler dikkate alındığında da yine bu üç hizmet sektörünün ön planda olduğu görülmektedir.

Konaklama ve yemek hizmetleri hacmi bir önceki yıla göre %11 oranında artış göstermiş ve 14,5 milyar USD büyüklüğe ulaşmıştır. Sektör hacminin %96'sını yemek hizmetleri; %4'ünü ise konaklama hizmetleri oluşturmaktadır. Sektörde faaliyet gösteren 26.135 kayıtlı firma bulunmaktadır.

Ticaret hizmetleri hacmi bir önceki yıla göre %12 oranında artış göstermiş ve 11,8 milyar USD büyüklüğe ulaşmıştır. Sektör hacminin %54'ünü perakende ticaret; %31'ini toptan ticaret, %15'ini ise toptan ve perakende otomotiv hizmetleri oluşturmaktadır. Sektörde faaliyet gösteren 137.109 kayıtlı firma bulunmaktadır.

Lojistik hizmetleri hacmi bir önceki yıla göre %9 oranında artış göstermiş ve 11,5 milyar USD büyüklüğe ulaşmıştır. Sektör hacminin %50'sini karayolu taşımacılığı; %15'ini havayolu

TAŞKENT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

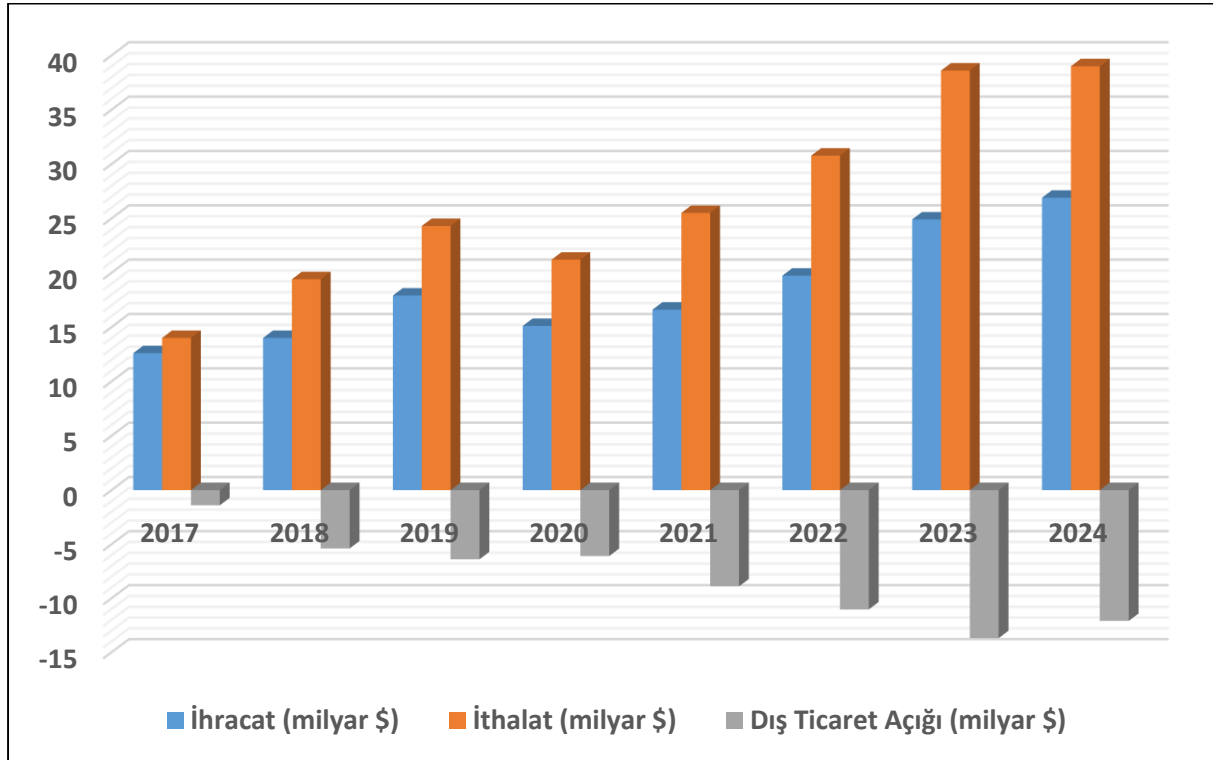
taşımacılığı; %14'ünü boru hattı taşımacılığı; %12'sini yardımcı lojistik hizmetleri ve %9'unu ise demiryolu taşımacılığı oluşturmaktadır. Sektörde faaliyet gösteren 15.778 kayıtlı firma bulunmaktadır.

Finansal hizmetler hacmi bir önceki yıla göre %21 oranında artış göstermiş ve 10,7 milyar USD büyüklüğe ulaşmıştır. Sektör hacminin %87'sini sigorta ve emeklilik hizmetleri hariç finansal hizmetler; %7'sini sigorta hizmetleri, %6'sını ise yardımcı finansal hizmetler oluşturmaktadır. Sektör hacminin yaklaşık %60'ı Taşkent Şehrinde gerçekleştirilmektedir.

Bilgi ve iletişim hizmetler hacmi bir önceki yıla göre %26 oranında artış göstermiş ve 4,4 milyar USD büyüklüğe ulaşmıştır. Sektör hacminin %43'ünü bilgisayar programlama hizmetleri, danışmanlık ve diğer ilgili hizmetler; %39'unu telekomünikasyon hizmetleri, %6'sını yazılım hizmetleri ve %12'sini ise diğer hizmetler oluşturmaktadır. Sektör hacminin yaklaşık %72'si Taşkent Şehrinde gerçekleştirilmektedir. Sektörde faaliyet gösteren 9.777 kayıtlı firma bulunmaktadır.

DIŞ TİCARET

Özbekistan'ın (hizmetler dâhil) dış ticaret hacmi son 8 yıllık "Yeni Özbekistan" döneminde yıllık ortalama %15 artış göstermiş ve 2017 yılındaki 26,6 milyar USD seviyesinden 2024 yılında 65,9 milyar USD seviyesine yükselmiştir. Bu dönemde ülkenin ihracatı yıllık ortalama %12, ithalatı ise %17 oranında artış göstermiştir.

2024'te Özbekistan'ın dış ticaret hacmi (hizmetler dâhil), bir önceki yıla göre %4'lük bir artışla 65,9 milyar USD seviyesine yükselmiştir. Söz konusu dönemde ihracat 26,9 milyar USD, ithalat

TAŞKENT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

ise 39 milyar USD olarak gerçekleşmiş ve Özbekistan yaklaşık 12,1 milyar USD dış ticaret açığı vermiştir. 2024 yılında ihracat, bir önceki yıla göre yaklaşık %8; ithalat ise %1 oranında artış göstermiştir.

2024 yılı ihracat ve ithalat rakamları, mal, hizmet ve altın ticareti detayları ile bir önceki yıla göre değişimlerini içeren tablo aşağıda yer almaktadır. Özbekistan'ın 2024 yılındaki hizmetler dâhil dış ticaret açığı bir önceki yıla göre yaklaşık %13 oranında düşüş göstermiştir.

<i>Milyar USD</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>Değişim (%)</i>
Dış Ticaret Hacmi	63,5	65,9	%4
İhracat	24,9	26,9	%8
<i>Mal</i>	<i>11</i>	<i>12,1</i>	<i>%10</i>
<i>Hizmet</i>	<i>5,7</i>	<i>7,3</i>	<i>%28</i>
<i>Altın</i>	<i>8,2</i>	<i>7,5</i>	<i>- %8</i>
İthalat	38,6	39	%1
<i>Mal</i>	<i>35,5</i>	<i>35,3</i>	<i>- %1</i>
<i>Hizmet</i>	<i>3,1</i>	<i>3,7</i>	<i>%21</i>
Denge	- 13,7	- 12,1	- %13
<i>Mal</i>	<i>-16,3</i>	<i>-15,7</i>	<i>- %4</i>
<i>Altın hariç</i>	<i>-24,5</i>	<i>-23,2</i>	<i>- %5</i>
<i>Hizmet</i>	<i>2,6</i>	<i>3,6</i>	<i>%38</i>

Özbekistan'ın en büyük dış ticaret ortakları, Çin Halk Cumhuriyeti ve Rusya Federasyonu'dur. Özbekistan 2024 yılında Çin ile 12,5 milyar USD ve Rusya ile 11,6 milyar USD dış ticaret gerçekleştirmiştir. Özbekistan ile ülkemiz arasındaki dış ticaret hacmi 2024 yılında 2,9 milyar USD (Özbekistan İstatistik Komitesi verilerine göre) seviyesindedir. Ülkemiz, Çin, Rusya ve Kazakistan'ın ardından Özbekistan'ın en büyük dördüncü dış ticaret ortağı konumundadır.

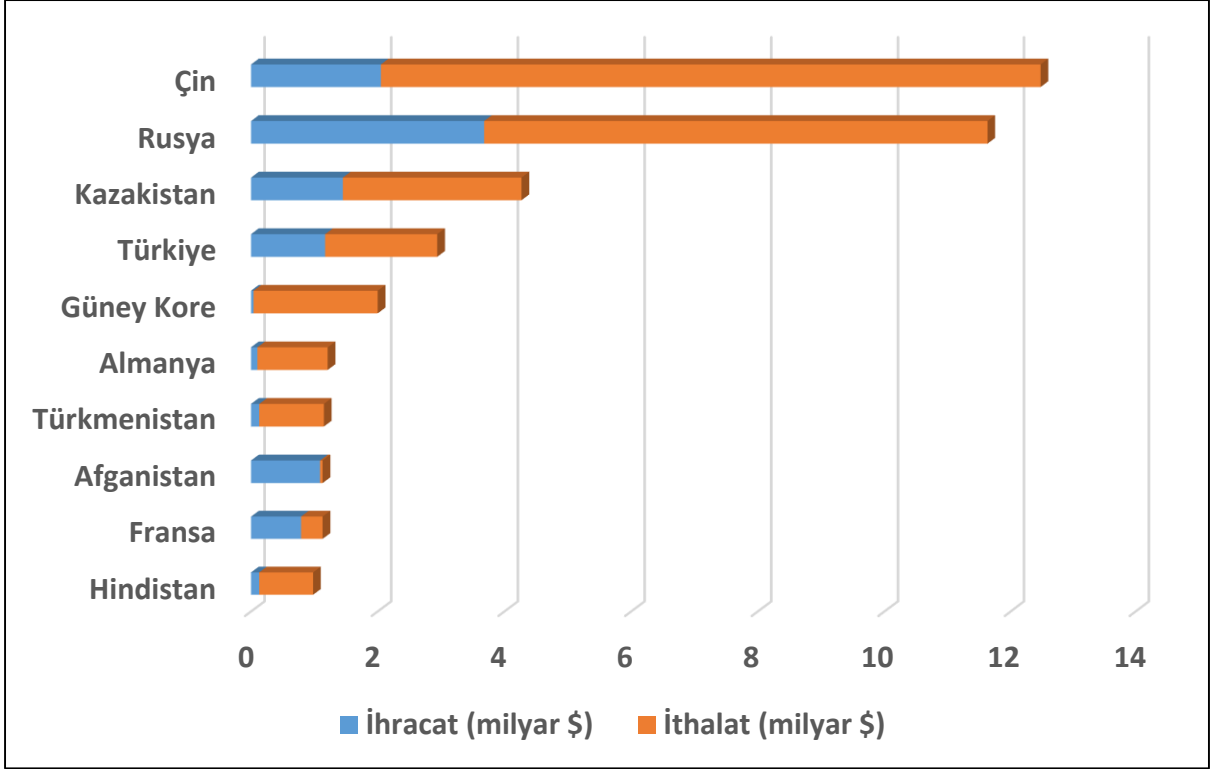
Özbekistan'ın 2024 yılında 198 farklı ülke ile dış ticaret gerçekleştirmiş olup, ilk 10 dış ticaret ortağı ile gerçekleştirdiği ticaret, toplam dış ticaret hacminin %59'unu teşkil etmektedir. İlk 10'da yer alan ülkelere yalnızca Fransa ve Afganistan ile yapılan ticaretle dış ticaret fazlası verildiği görülmektedir.

Bilindiği üzere Özbekistan, Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ülkeleri arasındaki serbest ticaret bölgesinin¹¹ bir parçasıdır. BDT ülkeleri ile yapılan ticaret Özbekistan'ın 2024 yılı toplam dış ticaretinin %35'ini oluşturmaktadır.

¹¹ Azerbaycan, Belarus, Gürcistan, Ermenistan, Kazakistan, Kırgızistan, Moldova, Özbekistan, Rusya, Tacikistan ve Ukrayna

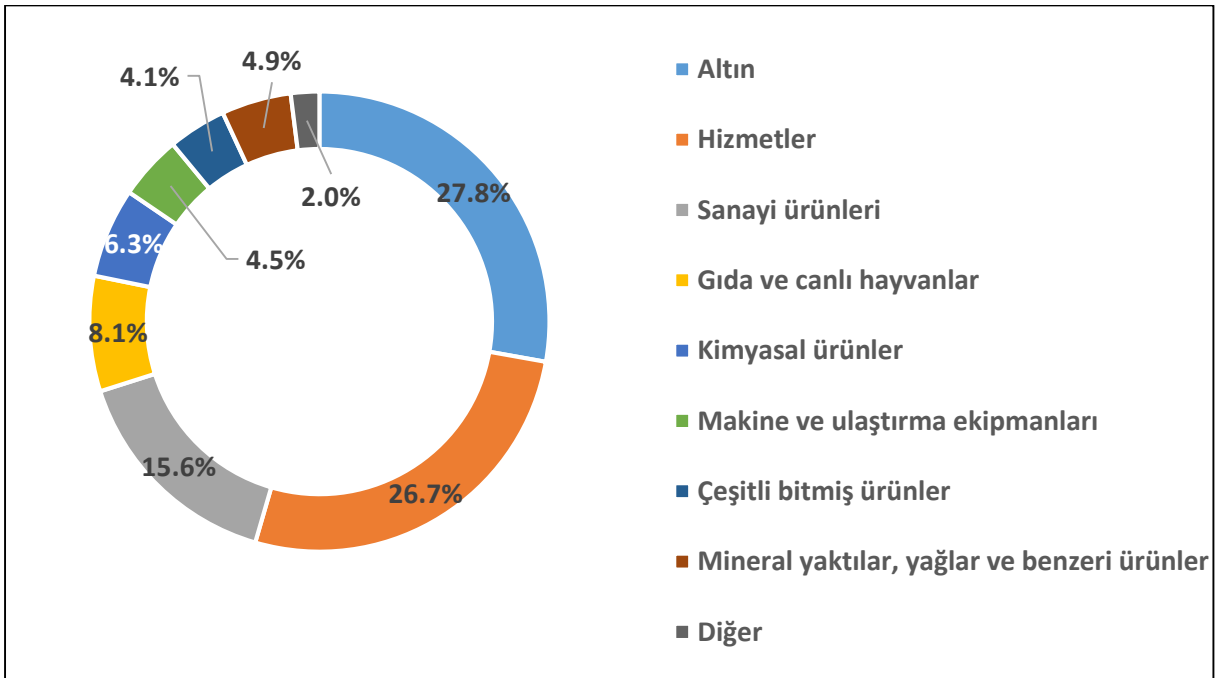

TAŞKENT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Özbekistan'ın 2024 yılı dış faaliyetlerinin yarısına yakınının Taşkent bölgesi (%9) ve Taşkent Şehri'nde (%38) gerçekleştirildiği görülmektedir. Taşkent'ten sonra dış ticarete önde gelen diğer bölgeler ise sırasıyla Andican, Semerkant ve Fergana'dır. En az dış ticaret faaliyeti yürütülen bölgeler ise sırasıyla, Surhanderya, Sirderya ve Karakalpakistan Cumhuriyeti'dir.

2024 yılında Özbekistan'da ihracat gerçekleştiren firma sayısı 7,8 bine ulaşmıştır. İhracatta öne çıkan ürün grupları SITC sınıflandırmasına göre aşağıdaki grafikte gösterilmektedir.

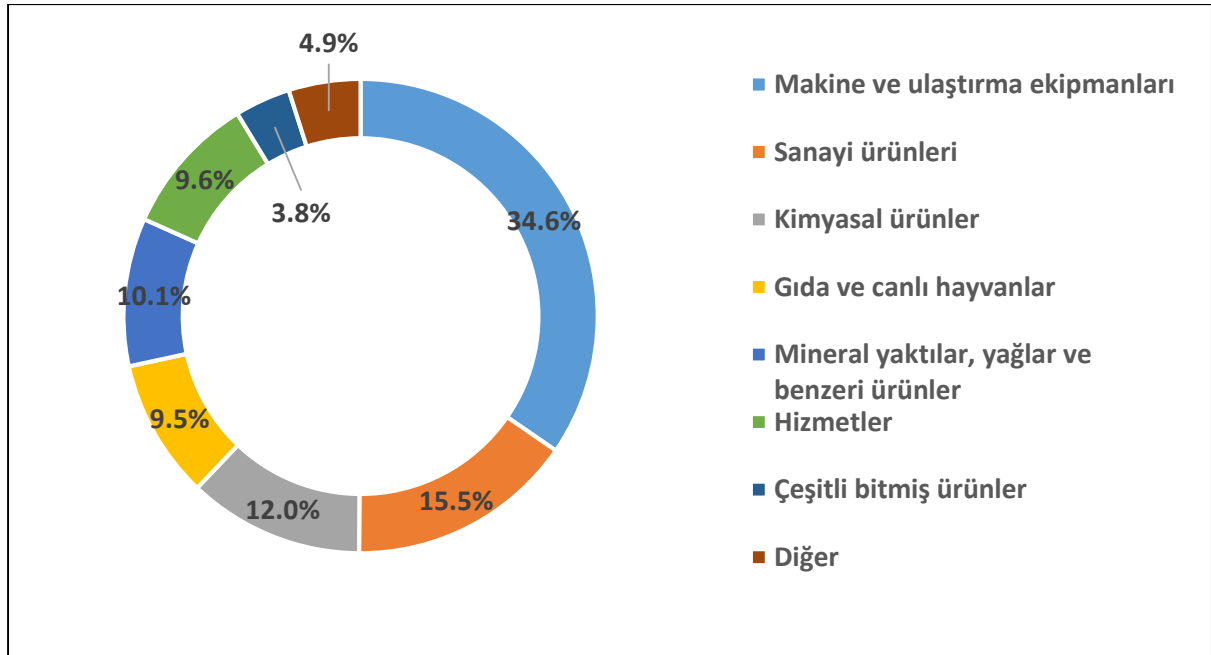

TAŞKENT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Görüldüğü üzere 2024 yılı ihracatının yarısından fazlasını altın ve hizmetler ihracatı oluşturmaktadır. Sanayi ürünleri ihracatında pamuk ipliği ve kumaşlar (2 milyar USD), hizmet ihracatında turizm (3,5 milyar USD) ve taşımacılık (2,6 milyar USD) sektörleri, gıda ürünleri ve canlı hayvanlar ihracatında meyve ve sebzeler (1,6 milyar USD), kimyasal ürünler ihracatında gübreler ve inorganik kimyasallar (1,3 milyar USD), mineral yakıtlar, yağlar ve benzeri ürünler ihracatında doğalgaz (627 milyon USD), çeşitli bitmiş ürünler ihracatında tekstil ürünleri (1,1 milyar USD), makine ve ulaştırma ekipmanları ihracatında otomobiller (414 milyon USD) ve gıda dışı hammadde ihracatında ise tekstil lifleri (118 milyon USD) öne çıkmaktadır.

Özbekistan'ın 2024 yılında en çok ihracat yaptığı ilk 5 ülke sırasıyla Rusya, Çin, Kazakistan Türkiye ve Afganistan'dır. BDT ülkelerine yapılan ihracat toplam ihracatın yaklaşık %34'ünü oluşturmaktadır.

2024 yılında Özbekistan'da ithalat gerçekleştiren firma sayısı 27,1 bine ulaşmıştır. Özbekistan'ın ithalatında öne çıkan ürün grupları SITC sınıflandırmasına göre aşağıdaki grafikte gösterilmektedir.

Sanayi ürünleri ithalatında dökme demir ve çelik (2,7 milyar USD), hizmet ithalatında turizm sektörü (1,4 milyar USD), gıda ürünleri ve canlı hayvanlar ithalatında tahıl ve tahıl mamulleri (919 milyon USD), kimyasal ürünler ithalatında ilaçlar ve medikal ürünler (1,7 milyar USD), mineral yakıtlar, yağlar ve benzeri ürünler ithalatında petrol ve petrol ürünleri (2 milyar USD) ile doğal gaz (1,7 milyar USD), makine ve ulaştırma ekipmanları ithalatında motorlu araçlar (3,3 milyar \$) ile özel amaçlı makineler (2,6 milyar USD) öne çıkmaktadır.

Özbekistan'ın 2024 yılında en çok ithalat yaptığı ilk 5 ülke sırasıyla Çin, Rusya, Kazakistan, Güney Kore ve Türkiye'dir. BDT ülkelerinden yapılan ithalat toplam ithalatın yaklaşık %36'sını oluşturmaktadır.

ULAŞIM ALTYAPISI

Türkistan coğrafyasının kalbinde ve çeşitli ulaşım koridorlarının merkezinde yer alan Özbekistan, bölgesel bir lojistik lideri ve Avrupa ile Asya arasında bir köprü olabilmek için doğal bir konuma sahiptir. Geniş bir karayolu ağı, mevcut demiryolu altyapısı ve Orta Asya'nın en işlek üçüncü havalimanı (Taşkent Uluslararası Havalimanı) ile Özbekistan'ın, bölgesel ve uluslararası ticaret ve taşımacılıkta önemli bir rol oynama potansiyeli bulunmaktadır. Bununla birlikte, Özbekistan'ın lojistik sektörü görece az gelişmiş ve emsal ülkelere göre pahalı olup, ülkenin ulaşım ve depolamada önemli bir oyuncu olmasını sağlayacak büyüme ve modernizasyon şimdiye kadar sağlanamamıştır. Ancak, uluslararası finans kuruluşlarının desteği, devlet reformları ve yatırımları ile büyüyen özel lojistik sektörü sayesinde Özbekistan, bölgesel ve uluslararası lojistik ağlarına entegre olma çabalarını sürdürmektedir.

Çifte kara ile çevrili (double-landlocked) bir ülke olarak Özbekistan, komşu ülkelerinin ve ticaret ortaklarının çoğundan daha yüksek nakliye maliyetlerine katlanmak durumundadır. Az gelişmiş altyapı ve ulaşım ağları, sınır sıkışıklığı, zayıf bölgesel bağlantı ve yüksek aktarma seviyeleri ile eskiyen altyapı, yüksek lojistik giderlerine olumsuz katkıda bulunmaktadır. Dünya Bankası, 2020 yılında Özbekistan'ın toplam lojistik maliyetinin 8 milyar ABD doları olduğunu ve bunun %35'ini nakliye, %25'ini stok taşıma, %21,3'ünü depolama ve %18,8'ini yönetim ve idare maliyetlerinin oluşturduğunu tahmin etmiştir.

Demiryolu

Özbekistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İstatistik Ajansı'na göre, Özbekistan'da yaklaşık 6.100 kilometre demiryolu hattı kullanılmakta olup, bu hatların 4.840 kilometresi kamuya aittir. Elektrifikasyonu tamamlanmış demiryolu uzunluğu ise 1.942 km'dir. Demiryolu ağı, 1,52 metrelik geniş hatlı raylar kullanılarak batıda Urgenç, Buhara ve Navoi'den merkezde Karshi, Termez ve Semerkant'a ve doğuda Taşkent ve Fergana Vadisi'ne kadar Özbekistan'ın büyük şehirlerini ve bölgelerini birbirine bağlamaktadır.

Özbekistan'da demiryolu yük taşımacılığı hacmi son 15 yılda istikrarlı bir şekilde artarak 2010 yılında 56,9 milyon tondan 2024 yılında 73,9 milyon tona yükselmiştir. Bu süre zarfında Özbekistan'ın demiryolu altyapısında elektrifikasyon gibi iyileştirmeler devreye girerken, Çin, Rusya ve Afganistan ile yeni güzergâhlar ek yük taşımacılığı için fırsatlar yaratmıştır. Ancak, toplam taşımacılığın yüzdesi olarak, yük taşımacılığında demiryolunun payı 2010'daki %7,2'lik yüksek seviyesinden 2024'te %4,9'a düşmüştür. Demiryolu taşımacılığı, demiryolu araçlarının yetersizliği ve komşu ülkelerle gelişmemiş altyapı bağlantıları nedeniyle, toplam yük taşımacılığının %90'ından fazlasını oluşturan karayolu taşımacılığı ile ciddi bir rekabet içerisinde.

Özbekistan'da yük taşımacılığının neredeyse tamamı, demiryolu taşımacılığında tekel konumundaki dikey olarak entegre bir şirket olan devlete ait O'zbekiston Temir Yo'llari (UTY) tarafından gerçekleştirilmektedir.

Orta Asya'nın, özellikle de çift karayla çevrili Özbekistan'ın, açık denize uzaklığı nedeniyle, demiryolları bu devletin ekonomik planlamasında çok önemli bir role sahiptir.

Şubat 2022'de Özbekistan, Pakistan ve Afganistan arasında bu üç ülkeyi birbirine bağlayacak olan 750 kilometrelik bir demiryolu projesinin (Termez - Mezar-ı-Şerif –Kabil - Peşaver demiryolu) inşasının yol haritası üzerinde Taşkent'te anlaşma sağlamışlardır. Söz konusu Trans-Afgan Demiryolu projesi, Orta Asya'yı Pakistan'ın Karaçi, Gwadar ve Qasim limanlarına bağlayan en ekonomik ve en kısa yol olarak değerlendirilmektedir. Özbekistan'ı Afganistan üzerinden Pakistan'ın başlıca limanlarına bağlayan Trans-Afgan demiryolu üzerinde bir fizibilite çalışması hazırlanmakta olup, söz konusu projenin 3 tünel, 100'den fazla geçiş ve 336 köprü dâhil olmak üzere, 1.200'den fazla yapının inşasını içereceği ve maliyetinin yaklaşık 4,5 milyar dolar olacağı tahmin edilmektedir.

Eylül 2022'de Semerkant'ta gerçekleştirilen Şanghay İşbirliği Örgütü Zirvesi kapsamında, müzakereleri uzun süredir devam eden Özbekistan-Kırgızistan-Çin demiryolu projesine ilişkin anlaşma imzalanmıştır. Proje kapsamında, demiryolu hattının Kırgızistan'dan geçecek 280 km'lik kısmı 4 milyar dolarlık bir yatırım ile sıfırdan inşa edilecektir.

Söz konusu demiryolu hattının tamamlanmasıyla, hâlihazırda Kazakistan üzerinden geçen Çin-Avrupa demiryolu hattının Kırgızistan üzerinden geçmesi sağlanarak, söz konusu hattın

TAŞKENT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

uzunluğunun 900 km kılalacağı öngörülmektedir. Yıllık taşınacak yük hacminin 13 milyon ton olması beklenen yeni hat sayesinde, Çin'den yola çıkan yükün Türkiye'ye ulaşma süresinin 8 gün kısalması beklenmektedir.

Karayolu

Özbekistan gibi çifte kara ile çevrili bir ülke için karayolu, ulaşım ve lojistik altyapısının can damarı konumundadır. Her 100 kilometrekareye 40 kilometreden fazla yol düşen Özbekistan, Orta Asya'daki en yüksek yol yoğunluğuna sahip ülkedir. 2024 yılında Özbekistan'da 1,52 milyar ton yük taşımacılığı yapılmış olup, karayolu taşımacılığı Özbekistan'daki toplam yük taşımacılığının yaklaşık %92'sini oluşturmaktadır. Ancak demiryolları gibi Özbekistan'ın karayolu taşımacılığı sektörü de bölgesel olarak rekabet edebilmek, artan talepten ve büyüyen uluslararası ticaret akışından faydalanabilmek için altyapıya, verimliliğe ve bağlanabilirliğe yatırım yapılmasını gerektirmektedir.

Özbekistan'da 185.000 kilometreden fazla yol bulunmakta ve bunların yaklaşık 44.000 kilometresi kamu tarafından denetlenen yollardan oluşmaktadır. Özbekistan'ın kamu yollarının %98'inden fazlası asfaltlanmıştır. Özbekistan, Bağımsız Devletler Topluluğu ülkeleri arasında Rusya (1,6 milyon kilometre), Belarus (103.000 kilometre) ve Kazakistan'ın (95.400 kilometre) ardından dördüncü en uzun karayolu ağına sahip ülke konumundadır.

Özbekistan, çeşitli kara yollarıyla uluslararası pazarlarla bağlantılıdır. Kargo hacmi açısından en büyük rota, Özbekistan'ı Kazakistan üzerinden Uzak Doğu Rusya (Vladivostok) ve Çin (Şanghay) limanlarına bağlayan Doğu rotasıdır.

Kuzey ve Batı yolları, Özbekistan'ı Hazar Denizi ve Kafkaslar üzerinden Rusya (Moskova) ve Avrupa'ya bağlamaktadır. Güney rotası, Türkmenistan üzerinden İran'daki (Çabahar) limanlara ve Afganistan üzerinden Pakistan'daki (Karaçi, Gwadar ve Qasim) limanlara karayoluyla erişim sağlamaktadır.

Özbekistan'daki yolların kalitesi ve dağılımı bölgelere göre büyük farklılıklar göstermektedir. Özbekistan'ın karayolu ağının önemli bir kısmı eskimiş veya kötü inşa edilmiştir ve onarıma ihtiyaç duymaktadır. Uluslararası yol kesimleri genellikle ulusal ve bölgesel yollardan daha iyi durumdadır; ancak Özbekistan'ın toplam yol ağının yalnızca %10'undan azını oluşturmaktadır. Büyük şehirlerin dışındaki daha uzak bölgelerde yollara erişim sınırlıdır ve kırsal alanlardaki yolların kalitesi genellikle daha düşüktür. Özbekistan'ın birçok bölgesinde karayolu altyapısının yeterince gelişmemiş olması ekonomik büyümeyi engellemekte ve karayolu taşımacılığı sektörünün gelişmesi için fırsatları kısıtlamaktadır.

Havayolu

Özbekistan'da 11 uluslararası ve 6 yerel olmak üzere toplam 17 havalimanı bulunmaktadır. 2024 yılında 13,5 milyon yolcuya hizmet verilmiş ve 113 binin üzerinde uçuş gerçekleştirilmiştir. Yolcu sayısı bir önceki yıla göre %30 oranında artış göstermiştir. Yolcuların

TAŞKENT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

%80'inden fazlası dış hat yolcularıdır. Ülkenin en büyük havalimanı konumunda olan Taşkent İslam Kerimov Uluslararası Havalimanı, saatte 2.400 yolcu terminal kapasitesiyle 2024 yılında yaklaşık 8,7 milyon yolcuya hizmet vermiştir. Bir turizm merkezi olan Semerkant Uluslararası Havalimanı saatte 1.000 yolcu kapasiteli terminaliyle ikinci büyük havalimanıdır.

Özbekistan'ın hava kargo taşımacılığı sektörü Özbekistan'ın genel lojistik sektörünün oldukça küçük bir bölümünü oluşturmaktadır. Toplam yük taşımacılığının yüzdesi olarak hava kargo taşımacılığı 2010 yılında %3,7 ile en yüksek noktaya ulaşmış ve 2019'dan bu yana %1'in altında bir paya sahip olmuştur. 2024 yılında, bir önceki yıla göre %23 artışla, hava kargo taşımacılığı kapsamında 87,4 bin ton ürün taşınmıştır. 2024 yılında hava kargo ile gerçekleştirilen dış ticaret hacmi 300 milyon USD seviyesinde olup, bunun önemli bir bölümü Özbekistan'dan gerçekleştirilen ihracattır. Taşkent Havalimanı'nda 2025 yılında faaliyet geçen yeni kargo terminalinin yıllık kapasitesi 30.000 tondan 120.000 tona yükseltilmiştir.

Özbekistan İstatistik Ajansına göre, hava kargo sektörünün büyümesi 2018'den bu yana dalgalı bir seyir izlemektedir. Tarihsel olarak, Özbekistan'ın hava kargo işinin önemli bir kaynağı, 2008 yılında Navoi Uluslararası Havalimanı'nda uluslararası bir lojistik merkezinin inşasına ve işletilmesine yardımcı olmak için Özbekistan Havayolları ile bir anlaşma imzalayan Korean Air'den gelmiştir. Korean Air, Incheon ile Milano arasındaki rotasında Navoi'yi ara nokta olarak kullanarak, Navoi Uluslararası Lojistik Merkezi ile Navoi Serbest Ekonomik Bölgesi'nin geliştirilmesine yardımcı olmuştur. Ancak Kore Havayolları ile yapılan sözleşme 2019 yılında sona ermiştir. Kasım 2022'de Özbek hükümeti, bir Birleşik Arap Emirlikleri şirketi olan Terminals Holding'in Navoi Havalimanı'nın kargo terminalinin yönetimini devralacağını ve transit hacimlerini on kat artırmayı planladığını duyurmuştur. Özbekistan Havalimanları A.Ş. verilerine göre, 2024 yılında 100 bin tondan fazla kargo Navoi Uluslararası Havalimanı'ndan transit geçiş yapmıştır.

Devlete ait bayrak taşıyıcı olan Özbekistan Havayolları, yolcu filosundaki 37 uçağa kıyasla kargo taşımacılığı için 4 uçak işletmektedir. Özbekistan Havayolları'nın ana faaliyet alanı yolcu taşımacılığıdır ve Özbekistan'ın turizm sektörünü geliştirmeye odaklanması nedeniyle kargo taşımacılığının toplam gelir içindeki payı azalmaktadır. Kargo taşımacılığı, Özbekistan Havayolları'nın toplam gelirinin 2020'de yaklaşık %24'ünü; 2024'te ise yaklaşık %11'ini oluşturmuştur.